

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII Vasaris — February 14, 1973 Nr. 12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAIKOS TVĖRIMAS

REIKALAUJA NEMAŽIAU PASTANGŲ KAIP KARAS

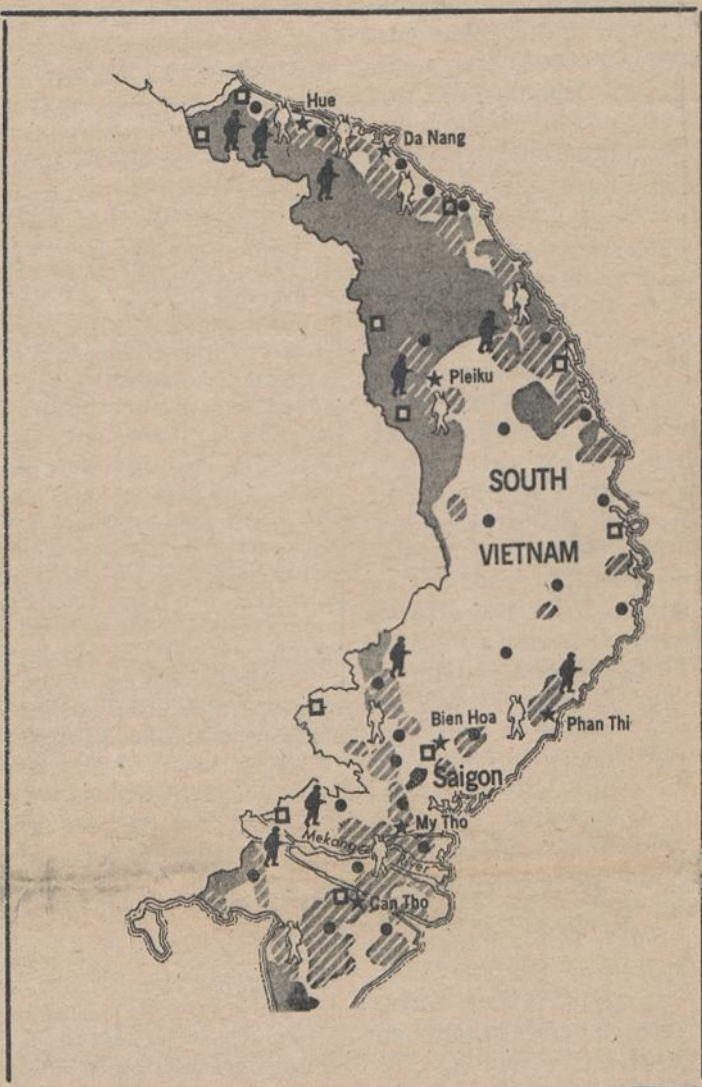
Svarstydami paliaubų ir eventualios taikos Indokinijoje šansus, konstatavome, kad jėgų balansas tarp JAV, Sovietų Sąjungos ir Kinijos duoda taikai neblogų galimybių. Nė viena didžiųjų valstybių nenori kitos įtakos padidėjimo ir pietryčių Azijoje vienai jų nėra gyvybiniai svarbi kol kita joje neišsigali. Ta samprata turėtų būti apvainikuota šio mėn. 26 dieną Paryžiuje sušauktoje konferencijoje, kurioje turėtų būti nutarta palikti Indokinijos reikalus spręsti patiems jos gyventojams. Nutarimas nesimaišyti, nors ir daug padeda, tačiau negali išspręsti visos problemos. Kaip mes gerai žinome iš Klaipėdos atgavimo istorijos, kartais vietoje galima daugiau nulemti negu Paryžiuje.

Situacija Vietname yra mažiau palanki taikai negu nuotakos Paryžiuje. Žvilgsnis į žemėlapią lengvai paaiškina, tarp kariavusių šalių nėra aiškių sienų, kas neleidžia paliaubų Korėjos pavyzdžiu. Be to, labai sunku rasti kokią kompromisą tarp komunistinės ir laisvo ūkio sistemų. Taip pat žinome iš Lietuvos patirties. Būta vilčių, kad Maskva, rasit, leis mums kiek savistoviau tvarkytis, nevarys, pavyzdžiui, ūkininkų į kolchozus. Tos viltys tačiau nebuvo logiškos, privilegija vienai krašto daliai sužadina kitų apetitą. Tiesa, vėliau Maskva padarė išimčių iš tos taisyklės, bet tai buvo padaryta tik kitiems kraštams, praktiškai jos kontrolėje, tačiau formaliai nepriklausomose valstybėse kaip Rytų Vokietijoje ar Lenkijoje. O tai reiškia, kad Hanojui neįmanoma sutikti su kitokia santvarka negu komunistine Pietų Vietname, nepastatant savo paties santvarkos pavojuje. Jam geriau sutikti su Pietų Vietnamo nepriklausomybe negu su viso Vietnamo suvienijimu skirtingame režime. Tai, tarp kitko, duoda šan-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

są pietiniam Vietnamui išsilaikyti, nes miestų ir pacifikuotų kaimų gyventojai pasisakys už baltą gerbūvį, bet ne raudoną skurdą. Bus kitaip ten, kur komunistai galės gyventojus terorizuoti. Užtat, bent teoriškai, jei didžiosios valstybės

reso atidėti Pietų Vietnamo, Laos ir Cambodijos užkariavimą, jei būtų duotas šansas sušienio pagalba apgydyti karo žaizdas. Reikia atsiminti, kad Hanojus moka Maskvos ir Pekino prišingumus savo naudai. Galima tikėtis, kad į tą intriguojantį žaidimą jis

Vietnamas paliaubom įsigaliojant, Baltos sritys -- Saigono kontroliuojamos; tamsios -- komunistų; dryžos -- ginčijamos teritorijos; žvaigždės -- kontrolės komisijos būstinės; juodi taškai -- mažesni kontrolės vienetai; keturkampiai -- kontrolės perėmimo punktai; karių figūros -- divizijos; baltos -- Saigono, juodos -- komunistų.

Paryžiuje sutartų apstabyti savo ginklų tiekimą kariuomenėms, galima tikėtis didesnio skaitymosi su paliaubų sąlygomis ir net išžiūrėti didesnių perspektyvų taikai.

Kariaujama tada, kada turima ginklų ir intereso. Kissingerio misijos į Hanojų uždavinys yra šiaurės Vietname valdovus suinteresuoti taikos išlaikymu. Atrodo, kad Hanojui galėtų būti inte-

panorės dar įtraukti Washingtoną, tuo padidindamas savo šansus. Iš savo pusės Pekinas, bijodamas sovietų preventyvinio smūgio, gali dabar greičiau rasti bendrą kalbą su Washingtonu dabartinio status quo išlaikymui negu karui tęsiantis. Ar tai iš tikro, Kissingeris patirs dabar po Hanojaus lankydamosis Kinijoje. Kaip matome, taikai reikia dirbti nemažiau kaip karui.

IŠLAIKYKIME TAUTINĘ SĄMONĘ

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO ANICETO SIMUČIO
ŽODIS VASARIO 16 MINĖJIME CLEVELANDE

Lietuvos nepriklausomybės 55-rių metų paskelbimo sukakties minėjimo džiaugsmas šiandien aptemdytas naujos okupacijos. Tad minint Vasario 16-sios šventę mūsų mintys krypsta į tai -- kokios yra viltys ir kokios reikalingos pastangos priartinti 1918-ųjų metų Vasario 16-sios Akto įgyvendinimą. Šiuo metu pagrindiniai mūsų laisvės kovų elementai yra: 1) išlaikymas tautinės sąmonės ir 2) išlaikymas Lietuvos nepriklausomybės bylos gyvos pasaulio opinijos arenoje.

Istorija mus moko, kad tautinės sąmonės išlaikymas yra pats svarbiausias elementas nepriklausomybės atgavimo kovoje. Istorinių faktų akivaizdoje populiariai galvojama, kad Lietuva neteko nepriklausomybės trečiojo Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimo pasėkoje t.y. 1795 metais. Rusijos, Prūsijos ir Austrijos 1795 m. sausio 3 ir spalio 24 dienos susitarimų pasėkoje Lietuva pirmą kartą istorijoje galutinai pateko Rusijos carų valdžion išskiriant tik Užnemunę, kurią užėmė Prūsija. Padalinimo metu Lietuva jau nebebuvo pilnai savistovi valstybė, o tik antraeilis Lenkijos karalystės dalininkas. Nors iš vienos pusės Lietuvos ponai ir kovojo už Lietuvos savistovumą, bet Lenkija dėjo pastangas tą savistovumą tramdyti ir ta prasme daug pasiekė. To viso pasekmė buvo ta, kad lietuvių tautos sąmonė buvo nuslopinta, nes lenkų kultūrai pasidavę ir savo kalbą užmiršę Lietuvos ponai buvo nuo savo tautos nutolę. Nors jiems nestigo nei meilės savo kraštui, nei drąsos jam ginti, bet kovose prieš Maskvos brovimosi į Lietuvos žemę jie daugiau buvo Lenkijos negu Lietuvos patriotai.

Kiek yra svarbus tautinės sąmonės išlaikymas rodo ir sekantis istorinis faktas.

Ruošdamasis karui su Rusija Napoleonas buvo pavadęs savo mokslininkams ištirti Lietuvos praeitį. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės garas buvo dar gyvas, todėl Napoleonui atrodė, kad prikeldamas Lietuvą jis išgys entuziastingą sąjungininką. Vos įžengęs į Lietuvą 1812-ųjų metų birželio mėnesio gale, liepos 1 dienos dekretu Napoleonas paskelbia Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valdžios sudarymą iš vietinių dvarininkų. Didžiam Napoleonui nustebimui toji valdžia vietoje tvarkiusi kraštą tuojau pat pradėjo ieškoti kelių susijungimui su lenkais, kas ir buvo įvykdyta vos dvylikai dienų praėjus nuo jos

sudarymo. Logiškai galvojant atrodo, kad Napoleono karas prieš Rusiją galėjo būti puiki proga atgauti dar tik prieš septyniolika metų prarastą

buvo paremti milijonų pavaršų.

Šiandien lietuvių tautos sąmonė yra aukštam lygyje, o jos troškimas būti laisva ir ne-

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis kalbėjęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55 metų sukakties minėjime Clevelande, vasario 11 d.

nepriklausomybę tiek Lietuvai, tiek Lenkijai. Bet to neįvyko, nes lietuvių tautinė sąmonė buvo nuslopinta, o dvarininkų lenkiškai dažytas patriotizmas nebuvo pakankamai tvirtas akstinas su kelti tautą kovai prieš rusų okupaciją. Lietuvių tautos sąmonės atbudimas ir Lietuvos prisikėlimas laisvei ir nepriklausomybei turėjo užtrukti dar šimtą metų.

Jei Napoleono laikais Lietuvos kaip valstybės statusas tarptautinėje arenoje tebebuvo žinomas, tai po Pirmojo Pasaulinio karo tas jau buvo užmiršta. 1918 metais jau turėjome atgimusią tautinę sąmonę, bet tarptautinėje arenoje kaip valstybė, buvome užmiršti. Tad ir Vasario 16-sios aktas gimė labai sunkiose aplinkybėse, nes į mūsų žemę kėsinosi visi trys didieji kaimynai, nuo kurių turėjome apsiginti geriausių savo sūnų kraujo aukomis. Jei Lenkijos kaip valstybės atstatymas buvo įtrauktas į JAV-bių Prezidento Wilsono garšiosius keturiolika punktų, tai apie Lietuvos atstatymą svetimieji nenorėjo ir girdėti. Jei Lenkija de jure pripažinimą iš Amerikos gavo 1918 metais, tai Lietuva turėjo jo laukti iki 1922-ųjų metų. Pripažinimą priartino nuolatiniai Amerikos lietuvių reikalavimai, kurie

priklausoma yra plačiai žinomas visame pasaulyje.

Laisvojo pasaulio lietuvių beldimasis į pasaulio sąžinę yra stiprus. Ta kryptimi pagal išgales dirba tiek Lietuvos Diplomatinė Taryba, tiek Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, tiek Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, tiek Amerikos Lietuvių Taryba, bet sunkiausiai ir efektingiausiai kovoja mūsų broliai pavergtose Tėvynėse.

Kokio dėmesio pasaulio opinijos arenoje yra susilaukusi mūsų tautos kova už laisvę rodo ir toks pavyzdys. Praeitą vasarą rusų žvejybos laivas "Višera" su septynių žmonių igula iš Juo dosios Jūros atplaukė į Graikiją ir paprašė politinio prieglobsčio. Tuojau pasaulio spaudoje pasklido žinia, kad lietuviai ir ukrainiečiai pagrobė sovietų laivą, nuplukdė į Graikiją ir ten paprašė politinio prieglobsčio. Vėliau išaiškėjo, kad tame laive buvo tik vienas lietuvis, kuris apie kapitono ir jo pagelbininko planą pabėgti į laisvąjį pasaulį sužinojo tik tada kai jų laivas buvo jau saugiuose vandenyse. Tad iš kur lietuviams šiuo atveju ta neužpelnyta garbė? Dirvą tampa ruošė Brazinskai nukreipdami sovietinį lėk-

(Nukelta į 2 psl.)

East Chicago, Ind. miesto meras Robert Pastrick (teikia ALT atstovams proklamaciją Vasario 16 proga ir kartu pasirašė Jaunimo peticiją, iš kairės: V. Aukštuolis -- ALT S-gos pirm., R. Holliūsas -- jaunimo atstovas, meras R. Pastrick, A. G. Vinick -- ALT skyr. pirm., ir P. Indreika -- sekretorius.

IŠLAIKYKIME TAUTINĘ SĄMONĘ...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvą į Turkiją, nelaimingas Simo Kudirkos išdavimas pabėgus į Amerikos pakrančių apsaugos laivą, Simokaičių bandymas lėktuvu pabėgti į Švediją ir, pagaliau Romo Kalantos susideginimas ir po to sekusios demonstracijos. Visi šitie įvykiai plačiai nuskambėjo per laisvojo pasaulio spaudą, radiją ir televiziją. Tad šandien laisvojo pasaulio spaudos darbuotojai išgirdę apie kokią sensaciną pabėgimą iš Sovietų Rusijos ar pasipriešinimą rusams, jau automatiškai galvoja kad tai lietuvių darbas. Ne be to, kad mūsų organizacijos ir atskiri tautiečiai visam pasauly aktyviai prisideda prie pavergtųjų brolių pastangų išgarsinimo.

Šandien ne vienas savęs klausiamo -- kada o kada, pagaliau vėl nušvis mūsų tautai laisvės diena. Lietuvos okupantai tvirtina, kad to niekada neįvyks. Panašiai kalbėjo ir Rusijos caro gubernatorius vyskupas Motiejus Valančius reikalaujamas, kad 1866-ųjų metų gegužės 8 dienos savo pamoksle Kauno katedroje pasakytų ir tokius žodžius: "Vieną kartą ant visados pameskime viltį, kad kada nors būsime nuo Rusijos nepriklausoma valstybė..." Apart gubernatoriaus rusiškojo teksto nėra išlikę žinių, ar vyskupas Valančius tą reikalavimą įvykdė, bet iš vėliau jam darytų prieštarių atrodo, kad to nepadarė. Praėjus penkias dešimtis dviem metams nuo to reikalavimo 1918-ųjų metų Vasario 16-ją Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybe. Caro vietininkas Lietuvoje klydo kaip klysta ir dabartiniai Lietuvos okupantai.

Kad Lietuva atgaus nepriklausomybę, tuo niekas mūsų neabejoja, bet tik niekas šiandien negali numatyti, kada tas įvyks. Šiuo metu tarptautinė padangė mums atrodo tamsi ir niūri. Sovietinė Rusija panašiai kaip ir caristinė anksčiau kad darė, tebegrobia svetimas žemes. Nėra nė vieno Rusijos kaimyno, kuris nebūtų buvęs apipieštas. Devynioliktojo šimtmečio viduryje rusų carai užgrobė didelius Kinijos plotus Azijoje. Raudonoji Kinija ruošiasi juos atgauti, Antrojo Pasaulinio Karo pasėkoje Rusija užgrobė keturias Japonijos salas, užgrobė dalį Suomijos, Rumunijos, Čekoslovakijos, kolonizavo Rytprūsius, jau nekalbant apie Lietuvos

ir jos kaimynų okupaciją. Argi būtų natūralu, jei Rusijai niekada neateitų atsiskaitymo diena? Istorijs dar nežino tokios imperijos, kuri remdamasi vien tik jėga būtų ilgai išsilaikiusi. Vienas iš jaunųjų sovietinės Rusijos istorikų ir rašytojų Andrei Amalrik yra parašęs pasaulinio dėmesio susilaukusią knygą "Ar Sovietų Sąjunga išsilaikys iki 1984-ųjų metų?" Tenka manyti, kad sovietinėje santvarkoje gimęs, augęs ir ten mokslus išėjęs daugiau žino apie tos vergų imperijos vidaus nuotaikas negu daugelis laisvajame pasaulyje gyvenančių politinių komentatorių.

Po Romo Kalantos susideginimo ir ryšium su tuo vykusią demonstraciją vienas amerikietis žurnalistas išsireiškė, kad Kremliaus valdovai pamatė tik opozicijos ledų kalno iš vandens kylančią viršūnę. Su okupantais ir jų barbariška santvarka kovoja netik pavergtosios kitos tautos bet ir patys rusai.

Nepameskime vilties, nesitraukime iš kovos lauko, padėkime mūsų broliams pavergtose Tėvynėje jų žūbtinėje kovoje už laisvę. Teisybė yra mūsų pusėje -- teisybė visada laimi. Dar daug aukų pareikalaus mūsų tautos laisvės kovos, bet Lietuvos laisvės diena išauš.

CENZŪRA SOVIETIJOJE

INDEX, tarptautinis rašytojų ir mokslininkų metinis leidinys, neseniai išėjęs Londone, rašo apie tai, kas šiuo metu SSSR galima spausdinti. Leidinyje pirmą kartą įsakmiai išvardinti tie dalykai apie kuriuos S-jė negalima spaudoje rašyti.

Sovietų cenzoriams draudžiamu spausdinti dalykų kelrodis apima šias temas:

1. Bet kokios Sov. S-jė įvykstančios gamtos nelaimės, kaip žemės drebėjimai, potvyniai, ar milžiniški gaisrai;
2. Bet kurios katastrofos geležinkeluose, oriniame susisiekime ar laivų nusikendimai;
3. Komunistų Partijos ir valdžios pareigūnų algos;
4. Bet koks palyginimas algų-udarbių ir kainų krautuvėse;
5. Negalima nieko rašyti apie pragyvenimo lygio kilmą už komunizmo ribų esančiuose kraštuose;
6. Apie bet kokią maisto produktų trūkumą SSSR;
7. Negalima minėti KGB pareigūnų pavardžių;
8. Negalima leisti spausdinti Sovietų miestų orinių nuotraukų ir minėti tiksliai

tų vietovių geografinės koordinatės;

9. Negalima pripažinti, kad Sov. S-jė yra įvesta cenzūra ir kad yra trukdomas užsienio radijo stočių klausymas;

10. Niekada negalima spaudoje suminėti šių bolševikų, net buv. penkių ministrų pirmininkų pavardžių: RYKOVO, MOLOTOVO MALENKOVO, BULGANINO ir CHRUSČIOVO.

Pilnas draudimų sąrašas yra išvardintas 300 psl. leidinyje. Taip vadinama "GLAVLIT", ar cenzūros įstaiga, apima visą SSSR ir joje dirba daugiau kaip 70,000 tarnautojų (daugiausia KGB pareigūnų).

Tik "laikinė" priemonė

Straipsnis apie Sov. S-gos cenzūrą yra parašytas Leonido Vladimirovo, buv. sovietų žurnalisto, šiuo metu jau naturalizuoto britų piliečio. Jis su pašaipu lūpose prisimena, kad cenzūra, kaip "laikinė priemonė prieš kontrarevoliuciją" buvusi įvesta ne kieno kito kaip bolševizmo įkūrėjo Iljičiaus Lenino.

A. Solženitsinas, rašydamas apie Sov. S-ję egzistuojančią cenzūrą bylojo, kad "cenzūros buvimas SSSR yra ne kas kita, kaip viduramžių liekana ir kuri nėra numatyta net Sov. S-gos Konstitucijoje".

Šiame INDEXe taip pat telpa straipsniai apie spaudos draudimą-cenzūrą Rodezijoje, Brazilijoje ir Australijoje.

Allan Healy, N. Pietų Wales Universiteto lektorius, teigia, kad "Australija ir Irlandija esančios labiausia cenzūruojamos bendruomenės visame vakarų pasaulyje". Jis cituoja cenzūros įvestus suvaržymus radijo transliacijoms Australijoje. Esą Australijos valdžia kišasi net į mokslinius tyrinėjimus.

Index'ą kasmet leidžia Rašytojų ir Mokslininkų Tarptautinė S-ga, kurios adresas yra: 32 Bow St., London WO 2; leidinio kaina 75 pensai. (b)

AR JAU "LIETUVIŲ FRONTAS" VIRSTA "LIAUDIES FRONTU"?

"Vokietijos L.B. Valdžios Informacijoje" (1972 m. rugp. 15, nr. 6/7) yra parašyta Europos lietuvių fronto bičiulių konferencija ir joje suruosta vieša paskaita "30 metų Lietuvių Frontui", kurią skaitė dir. V. Natkevičius. Jis tarp kitko taip esąs pareiškęs (p. 11):

"Socialinė srityje LF reikalauja socialinės demokratijos, skelbdamas, jog nuosavybė reikiama padaryti visuotinė. "Turi išnykti beturčiai, kaip politinė

demokratijos yra išnykę beturčiai." Tam tikslui pasisakoma už nuosavybės normavimą, kai ši ima teltis vienose rankose."

Čia nieko naujo neišrašta! Markso ir Engelso "Komunistų Manifeste", paskelbtame jau 1848 m., aiškiai buvo pasisakyta už privatinės nuosavybės panaikinimą (Abschaffung des bürgerlichen Eigentums... Aufhebung der Privateigentums...). Tad mūsų frontininkai pavėlavo daugiau kaip šimtmečiu. Pagaliau nuosavybė "vienose rankose", būtent, valstybinėse, yra sutelkiama tik komunistų valdomose šalyse.

Meš žinome, kas atsitinka, kai nuosavybės nusavinimo arba suvisuotinimo dėsnių pritaikomas praktikoje. Rusija, viena turtingiausių pasaulio šalių, pavirto didžiausiu elgetynu. Kai seniau eksportuodavo užsienin milijonus tonų javų, tai po 50 metų, kai valstybė viską nusavino, nebegali pati išsimaityti, turi įsivežti grūdų. Čia ją gelbsti kapitalistinė Amerika, kurioje nuosavybė dar nėra padaryta pilnai visuomeninė, nors prie to einama. Pz. savininkas jau negali kam nori parduoti ar išnuomoti savo namo, nebegali kokių nori ir kiek nori sėti javų, nebegali laisvai pasirinkti gerų darbininkų, tad nebėra "free enterprise", kas ir padarė šį kraštą taip visko pertekusį. Krašto ekonomija nuo to jau žymiai kenčia. Tai tik pradžia. Bus blogiau. Kur tik įsigali marksizmas, kaip Kuboj ar Čilėj, pirmiausia pritrūksta maisto. Ir amerikiečių "liberalų" išgalvoti "anti-poverty" projektai, per eilę metų suėdė bilijonus dolerių, nepanaikino beturčių, tik prigaminė dar daugiau tinginių ir parazitų, dar daugiau atsirado banditizmo. Nusavinimu ir turto išdalinimu nepanaikins beturčių, jei jie nenori dirbti ir nesistengia tvarkingai gyventi.

Nieku kalba yra ir apie "beteisių" išnykimą. Kiek tų teisių teliko visoj didžiulėj sovietų ir kinų valdomoj Eurazijoje, arba Maskvos valdomuose vadinamuose socialistiniuose kraštuose? Kiek teisių yra Afrikoj, ir baltojoj, ir juodojoj? O čia JAV-se "teisių kopėčios" tapo tik atbulai pastatytos. Apie kokias teises gali būti kalba, kai mokyns negali lankyti mokyklos skersai gatvės nuo savo namų ir prievarta yra vežamas už devynių mylių (kaip toj pasakoj) į kitą mokyklą, nes taip nori mikroskopinė mažuma?

Būtų visiems aiškiau, jei LF pasivadintų kitu vardu: Liaudies Frontas, na, papuošalo vietoje galėtų dar pridėti "lietuviškas". Gal kai ką tas apgautų. Patirtis rodo, kad visi tie "liaudies frontai" patalkininkauja tik komunistams.

Beta

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PLIAS-ALIAS SUVAŽIAVIMO ATGARSIAI 'AKIRAČIUOSE'

Seniai praėjo lietuvių technologų suvažiavimas Washingtone, įvykis paliko stipriai organizuoto vieneto veiklos vieno epizodo įspūdį. Tai buvo eilinis, periodinis veikimo sąvadas. Iš to įvykio niekas nereikalauja kažin kokio istorinio istorinio posūkio, kažin kokios patetiškos lietuvių manifestacijos, kažin kokio iškilmingo seimo, su rezoliucijomis bei deklaracijomis... Suvažiavo lietuvių tautybės technologai, įvyko eilinė ir tradicinė tokio suvažiavimo programa: posėdžiavimų darbotvarkė, socialinio bendravimo aktas, bendroji vakarienė su šokiais.

Viskas vyko normos ribose. Tvarka buvo gera. Santykių darnumas pavydėtinas. Pranešimų ir profesinio išprusimo lygmuo pasigėrėtinas.

Buvo įvykis, kuris tam tikru būdu pademonstravo jau iš-eivijoje brendusios kartos ištikimybę savo tautai ir įdomų profesinai-intelektualinio profilio atidengimą. Tai buvo įvykis, kuris, kaip koks retai kitas, parodė, kad išeivija yra gyva, gajai, intelektualinė ir, dargi, ekonomiškai pajėgi.

Išveiškoji spauda su dideliu dėmesiu suvažiavimui, plačiai aprašė įvykio eigą ir pabrėžė jo svarbą.

Kitaip pažindrėjo į šį suvažiavimą "atviro žodžio mėnraščio" Akiračių apžvalgininkas, pasiėjęs po savais ar psimanytais "K. A." inicialais. Šiam "K. A." "Inžinierių vienuoliktasis suvažiavimas Vašingtonė" atrodė atvira nusitaikinimo demonstracija ir profesinė tuštuma. Nors ir nežmoniškai bet kitiškai, principas nustelbė paprasto reportažo formą ir prie-kaištīgumai, užuominos, lėkš-tai-nuodingos užuominos, pas-tangos iš aboslūčiai nieko n-e-reišikiančio aplinkos vaizdo iš-raityti tariamai-intelektualines "gilumas" turėjo, neabejotinai vieną vienintėlį tikslą: nušluostyti inžinieriams nosį!

Tai sena ir patvari tradicija "nuošluostyti nosį" tam, kas "nosį riečia".

Inžinieriai, aišku, nosies ne-rietė, bet įtaringam "K. A. at-ro-dė, kad principas "nuošluostyti nosį" reikalingas, net būtinas. Žmogus panorėjo nusodinti su-važiavimo orumą "iš balno", o toms "K. A." pastangoms pas-lau-giai patarnavo "Akiračių" ža-bas, paslaugiai paleisdamas "K. A." pavainikį į pirmojo puslapio akiratininkidšką pagyvenusių per-sonų kindergartena.

Štai, dr. Zundės paskaita li-kusi "tiksliai nenusakyta". Arch. Arbo išvados "pasiliko sunkiai apibūdinamos". Garbės prezidiumas "naftalininė" ir dar-

gi "caristinė" tradicija. (Ar tik-rai egzistavo garbės prezidiumai caristinėje Rusijoje tegali žinoti tik tas, kas caristinės Rusijos duoną valges). Inžinie-rių Luko ir Šliupo paskaitos esą, įrodė, kad laikydamas Ame-riką savo "home", lietuvis tech-nologas ėmė pasaulį vadinti ter-minu "svetur". Tai nutautėjimo ženklas!

Netgi suvažiavimui skirtos patalpos ponui "K. A." sukuria sarkastiškus samprotavimus apie kažkokius nuvalkiotus filmų maketus, kur "tamsiaodžiai kel-neriai išnešioja maistą". "K. A." nusišiepia, kad inžinieriai val-gė "sausoką roast beefą", ne "sultingus koldonus, grybukus, silkes ir mišraines". "Atviro žodžio mėnraščio" bendradar-bis į vieną jovalą suvertė pas-kaitų apžvalgą ir "ponių mand-rias šukuosenas bei ilgas suk-neles".

Ar liquistai pasidavę kriti-kavimui "K. A." geidautų, kad technologų suvažiavimas būtų vyk-tų kurios lietuviškos parapi-jos ir būtinai senos parapijos, kur mamytės apkrauna savo ga-miniais "pakrypusius parapijos stalus" (K. A. posakis), o suva-žiavimo dalyviai sueina trymi-čioti, vyžoti ir skaroti? Tai bent būtų tikros, atviros, pilnu-tinės lietuvių manifestacija!

Tokios prašosi išvados ati-džiau pažindrėjus į p. "K. A." prie-kabas. Ir tai leidinyje, kur sekan-čiame puslapyje gana arogantiš-kai (arogancija visad talkina ma-žam išmanymui) kalbama apie "gero ir blogo žurnalizmo pa-vyzdžius".

"Gero ir blogo žurnalizmo" rašinio autorius stropiai ir su skruzdėlės veiksmų bukomu rin-kosi savo palaidam rašinėliui medžiagos po keliolika lietuviš-kų leidinių, nė neįsąmonius, kad pavyzdžiai yra čia pat, po šonu, tame pat Akiračių numeryje, ir dargi, pirmame tos pat laidos puslapyje! Prancūzai tokiame žan-rui turi gerą pavadinimą. Tai Moulins à paroles (plepalų mal-tonas).

Juk "K. A." skubėdamas pa-berbi savo quasi-intelektualinius įspūdžius, kuriuos gavo aplan-kę ALIAS suvažiavimą nušir-džiai šnektelėjo ir apie "pakry-pusius parapijos stalus". Tema simpatiška - lietuviška, bet iš-sireiškimą žudančiai lėkštas. Precizijos dėlei "K. A." turėtų tarti "parapijos salių stalai", "parapijos piknikų stalai", etc, etc. "Parapijos stalai" nėra nu-sakymas. Tai... "blogo žurnaliz-mo" pavyzdys.

Ku-ku

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO IŠTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TRECIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

KVISLINGŲ NUSILENKIMAS

Klaikiams tamsiausių viduramžių laikais stipresnės pilies valdovas valdė silpnės pilies valdovą. Susidarydavo tam tikro pareinamumo santykiai. Stiprus valdė silpnesnį, valdė visą eilę pavaldžių pilių valdovais asmenis, kurie akiai vykdė stipresniojo valią ir įsakymus. Stipresnieji buvo siuzerenai, valdomieji buvo vadinami vasalais.

Metų metais tęsėsi krauju ir kardu nustatyti valdytojo ir valdomojo santykiai.

Už ištikimą vergavimą, siuzerenas apdovano d a v o vasalus savo galios ženklais: ordinais, vėliavomis, titulais.

Ši viduramžinė tvarka atstatyta Sovietinės valstybės administravime. Valdomos provincijos vadinamos respublikomis, autonominėmis sritimis. Iš jų reikalaujamas absoliutus paklusnumas Maskvai - siuzerenui. Siuzereno militarinė jėga nuolatots būdi siuzereno interesus sargyboje. Vasalams belieka tarnauti, vergauti, dirbti lažų, mokėtis duokles.

Šitokią viduramžinę tvarką ciniškai demonstruoja Maskva. Tai yra Maskvos tradicija. Vis stiprėjančios Maskvos didieji kunigaikščiai apdairiai dalino "gromatas", skeptrus ir regalijas smulkiems, pavaldiesiems kunigaikščiams. Ir genocidiškai naikino neklusnius. Pavyzdys? Didžiojo Naugardo respublikos sunaikinimas. Vilniaus sudeginimas. Kazanės chano nužudymas... Pavyzdžių daug. Šiurpių, kruvinių, nepamirštamų istorijoje.

Žymenų vasalams dalinimo tradicija tiek įsikerojo maskolio sąmonėje, kad netgi "socialistinės statybos" tvaikė veikia grynai rusiškos, imperialistinės tradicijos...

Praeitais metais gruodžio 29 d. Maskvoj, Kremliuje pasirašytas lietuvių tautą įžėdžiantis aktas. Tai Sovietinės Aukščiausiosios Tarybos prezidento įsakas. Prezidiumas atstovauja N. Podgornas "apdovanojo" "Lietuvos socialistinę respubliką" sovietinių Tautų draugystės ordinu.

Pastarąjį dešimtmetį sovietiniame tautų kalėjime vis stipriau noksta atskirų, į sovietinį bučių įvartų tautų ambicijos, savarankumo jausmai ir išnaudojamojo rolės suvokimas. Pagrindinė sovietinės savitarkos tema dabar tapo "sovietinių tautų draugystės" melodijos. Šiam suktam sumanymui vykdyti sugalvotas ir "Tautų draugystės ordinas". Tai "respublikos", arba autonominės srities užangažavimas vis budriau klausyti Maskvos pavedimus, vis klusniau mokėti uždėtas duokles.

Tą pat dieną susirinko

Vilniuje aukščiausios kvilinginės organizacijos, per kurias Maskva valdo lietuvius; Lietuvos kompartijos centro komitetas, Lietuvos TSR Aukščiausiosios tarybos prezidiumas ir Lietuvos TSR ministrų taryba. Šie kvilingai surašė "padėkos lakštą". Tai tipingas nusizmoginimo ir nusizeminimo pareiškimas. Šie kvilingai sutiko Maskvos malonę "su didžiulių džiaugsmu", "apdovanojimo diena mums brangi"... "šlovė Tarybų Sąjungos komunistų partijai — mūsų pergalių organizatorei ir įkvėpėjai!" suriko apdovanojieji kvilingai, Maskvos vasalai.

Istorinėje Maskvos kunigaikštystės praktikoje (dabar tie "padėkų" lakštai muziejuose) Maskvos apdovanojieji vasalai itin vergiškai reiškė Maskvai padėkas už visokius apdovanojimus. "Dėkoju tau, aukščiausias mano valdove ir viešpats, kad iš savo dangiškojo aukščio padavei man, tavo smirdančiam vergui ir vargšui, rojišką dovaną..." rašė kažkoks Sūzdalio kunigaikštis didžiajam Maskvos kunigaikščiui padėką už atsiųstą malonės "gramotą".

Istorija kartojasi, kadaise išdidus Vilnius, Lietuvos kunigaikščio Algirdo kardu beldęs į Maskvos pilies vartus, dabar atsidurė vasalo padėtyje. Vilniuje tūpi kvilingai. Jie, aišku, nekalba pavergtos tautos vardu. Bet istorija kartojasi. Siuzereno ir vasalo santykiuose vis tas pat laiko rūdžių nesugrauztas ceremonialas.

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsiunomavo pašto dėžutę — P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigus, adresuokite:

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

• Vincas Tamošiūnas, šaulių S-gos centro valdybos pirm., iš Detroito, sausio 21 d. dalyvavo Simo Kudirkos vardo šaulių kuopos New Yorke vėliavos šventinio iškilnės ir V. Pūtvio minėjime, kur prof. V. Mantautas skaitė paskaitą apie Pūtvio šeimos gyvenimo istoriją.

V. Tamošiūnas ta proga šaulių žvaigždė apdovanojo dr. K. Valiūną už darbą VLKKe ir L. Milukienę už veiklą skaučių seserijoje. Kuopai vadovauja Antanas Reventas.

• Kun. Liongino Jankaus, ilgamečio BALFO reikalų vedėjo penkerių metų mirties minėjimas įvyko vasario 4 d. Brooklyne, N. Y. pradedant pamaldomis Apiešimo parapijos bažnyčioje ir akademija parapijos salėje.

NAUJOJI AUŠRA

ŽINODAMI PRAEITĮ, MATYDAMI DABARTĮ, ŽVELKIM Į ATEITĮ!

Algirdas Baltas, J.B.V.

Gerbiamas Ponas Redaktorius!

Norėtume, kad šis straipsnis -- **NAUJOJI AUŠRA** tilptų Dirvoje, ryšium su "Senosios" AUSROS jubilieju -- 90-mečiu.

Čia pareikštos mintys yra ne mūsų asmeninės. Jos, iš tikrųjų, yra ta ideologinė Vėliava, kuri veda į būtiną kovą tūkstančius geriausių **B A L T I J O S** sūnų - Laisvės kovotojų: lietuvių, latvių, estų, gudų, ukrainiečių... -- sudariusių vieningą Baltišką frontą kovai prieš Rusijos tiraniją ir imperializmą. Tos Vėliavos ženkle įvyko Brazilskų, Simo Kudirkos, Simokaičių, Romo Kalantos, Stonio ir Andriūškevičiaus žygiai bei aukos. O taip pat Kauno Sukilimas, kuriame dalyvavo atstovai - Laisvės kovotojai iš visų Baltiškų žalių: Lietuva, Latvija, Estija, Gudija, Ukraina... Sukilimo būkliai buvo: Laisvės Lietuvai! Laisvės Latvijai! Laisvės Estijai! Laisvės Gudijai! Laisvės Ukrainai! Tegyvuoja laisvos, demokratinės, vieningos --

JUNGTINIS BALTIJOS VALSTIJOS (J.B.V.) ...

Mes -- Laisvės kovotojai Pranas Brazilskas ir Algirdas Brazilskas - Baltas -- esame vieninteliai sekmingai prasiveržę pro žiaurią Geležinę Uždangą kovojančios Tėvynės **B A L T I J O S** pasiuntiniai, taigi jaučiame dar didesnę įvėntą, prieš savo kovos draugus, pareigą išpildyti savo uždavinius garbingai.

Norėtume, kad pavergtoje Tėvyneje krauju ir ugnimi pražydę **B A L T I J O S** atgimimo žiedai rastų tinkamo atgarsio ir Laisvajame Pasaulyje. Iš laisvojo pasaulio jaunimo kol kas nereikalaujama kraujo ir ugnies aukų; iš jo reikalaujama tik tautinio sąmoningumo ir pasišventusio darbo Tėvynės labui.

Iš kovojančios Tėvynės krauju ir ugnimi atnešta **B A L T I J O S** atgimimo Vėliava turi rasti savo ištikimų pasišventusių nebėjų ir išelvijos jaunimo tarpe.

O ir kiekvienas lietuvis turi rimtai susimastyti ir galų gale suprasti, kad priklausome 3 milijonų, bet 100 milijonų žmonių bendruomenei -- kurios vardas **BALTIJOS TAUTA**.

Kovojančioji Lietuva; lygiai kaip ir Latvija, Estija, Gudija, Ukraina; jau daug ką suprato (iš tikrųjų, yra iš ko pasimokyti). **B A L T I J O S** istorija siekia virš 4,000 metų! ir ryžtingai pasirinko **BALTIJOS** tautos **v i e n y b ė s** kelią.

B A L T I J O S atgimimo likiminio proceso jau neįmanoma sustabdyti, nes tai yra neišvengiamas ir logiškas 4,000 metų **BALTŲ** istorijos apsisvainikavimas!..

B A L T I J A atgims! **B A L T I J A** gyvuos amžinai!

-- **Pilnai atgimusi BALTIJA!**

J.B.V.	-	B.A.S.	-	B.L.A.
Jungtinės		Baltų		Baltijos
Baltijos		Atgimimo		Laisvės
Valstijos		Sąjūdis		Armija

LIETUVIAI, LAISVĖS KOVOTOJAI --

-- **PRANAS BRAZINSKAS**
-- **ALGIRDAS BRAZINSKAS-BALTAS**

1973m. vasario 1 d.
Ankara, Turkija

Šiomet sukanka lygiai 90 metų nuo to lemtingo įvykio lietuvių tautiniame atgimime, kai 1883 m. vasario mėn. 21 d. grupės Lietuvos patriotų ryžto ir pastangų dėka Prūsijoje, Ragainėje išėjo pirmas tikrai lietuviškas, tikrai patriotinis laikraštis "Aušra".

Tuo metu visu siaubumu siautė tamsiausia Lietuvos okupacijos naktis. Lietuva caristinio erelio naguose buvo tvirtai laikoma "ir tamsi, ir juoda". Lietuvių spauda, raštas ir kalba buvo žiauriai persekiojami caro rusų okupantų. Net ir Lietuvos vardas buvo uždraustas, o vietoj jo primesta "Severno Zapadnyj Kraj" (Šiaurės Vakarų Kraštas) oficiali etiketė. Iš tikrųjų pats lietuvių tautos gyvavimas buvo pastatytas po grėsmingu klausimu...

Laimei, atsirado Lietuvos sūnūs, kurie suprasdami tautai gresiantį mirtiną pavojų, ryžosi gelbėti bent tai ką dar galima buvo išgelbėti. Didžiausias tų lietuvių patriotų, vėliau žinomų kaip aušrininkai, nuopelnas buvo tas, kad jie, matydami didžią Lietuvos tragediją, ne tik dejavo ir tuščiai filosofavo, bet ir mokėjo praktiškai veikti tautos gelbėjimo linkme. Be abejo, aušrininkai buvo pasišventę idealistai, nes tais tamsiais laikais tik gilus idealistas galėjo tikėti lietuvių tautos ateitimi, o tuo labiau aktyviai prisidėti prie lietuvių tautinio atgimimo. Ne vienam, net ir gynam lietuviui, tada atrodė, kad tų idealistų -- aušrininkų pastangos yra vien tik "vaikų žaidimas" (ką labai vaizdžiai aprašė dr. Vincas Kudirka). O ir patys aušrininkai, gal išskyrus tik dr. Vincą Kudirką, vargu ar tikėjo, kad jų pastangos atnešė tokius stebėtinus rezultatus ir taip greitai (1918.II.16.) apsisvainikuos Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymu.

Tačiau taip įvyko! Ir įvyko visų svarbiausia todėl, kad tam "stebuklui" (taip aušrininkai vadino Nepriklausomos Lietuvos atstatymą) buvo tvirtas istorinis pagrindas. AUŠRA nesukūrė naujos tautos, nes, iš tikrųjų, tauta per amžius gyvavo. AUŠRA tik atnaujino tautą, pažadino ją iš šimtmečių letarginio miego, įkvėpė naujų jėgų ir savo kaitriais, tiesiais į širdį ir protą, einančiais spinduliais nušvietė tautos iki šiol gresmingai juodą horizontą.

Lietuvos išsivadavimas iš caristinės Rusijos vergovės ir Nepriklausomybės atgavimas galėjo įvykti tik SPROGIMO pasekmėje. Štai šita SPROGIMĄ daug kas ir laikė (ir dar dabar tebe-laiko) "Dievo stebuklu"... Tačiau jau laikas žinoti (tuo labiau atomo amžiuje!), kad stebuklai, kaip ir nieks pasaulyje, savaime ir iš nieko neįvyksta. Viskam turi būti pagrindas ir priežastis. Sprogimui, kaip kiekvienam, bent kiek susipažinusiam su chemija, aišku, visų pirmiausia reikalinga sprogtamoji medžiaga, sakysim, parakas. Tačiau parakas savaime nesprogsta, tam dar reikalingos dvi svarbiausios sąlygos -- priežastys: parakas turi būti sausas, t.y. paruoštas sprogimui ir reikalinga kibirkštis, kuri krisdama į sprogstamą medžiagą iššauktų sprogimą.

Dabar praveskime paralelę tarp šio cheminio laboratorinio eksperimento ir realaus gyvenimo. (Tenka tiesiog nustepti kiek daug juose panašumo!) Kad įvyktų SPROGIMAS, kuris suplėsyty caristinės Rusijos Imperijos grandines, visų pirmiausia reikalinga sprogstamoji medžiaga -- ta "sprogstamoji medžiaga" buvo lietuvių tauta. Tačiau, kaip jau žinome, SPROGIMUI dar reikalingos dvi svarbiausios sąlygos - priežastys, pirmutinė iš

jų yra: sprogstamos medžiagos tinkamas paruošimas -- "parakas turi būti sausas". Darant tokią analizę kaip tik ir galima labai aiškiai nustatyti AUŠROS tikrąją reikšmę ir vietą lietuvių tautiniame atgimime. AUŠRA faktinai buvo pirmutinė iš dviejų svarbiausių sąlygų - priežasčių, be kurių būtų neįmanomas joks sprogtamas AUŠRA savo karštais lietautybės, tautinio sąmoningumo Tėvynės meilės, patriotizmo spinduliais tinkamai paruošė "sprogstamą medžiagą" -- lietuvių tautą eventualiam SPROGIMUI. Štai čia ir glūdi AUŠROS pagrindinė istorinė reikšmė, tame ir yra jos pagrindinis nuopelnas lietuvių tautai.

Bet, kaip mes jau įsitikinome atliekant laboratorinį eksperimentą, net esant ir pirmajai sąlygai - priežasčiai sprogtamas vistiek neįvyks, jeigu nebus antrosios, t.y. jeigu nebus kibirkštės. Sprogimas įvyko. Tad kur gi buvo antroji sprogimui reikalinga sąlyga - priežastis? Be abejo, ta antroji likiminė sąlyga - priežastis buvo 1914 metais prasidėjęs Pirmasis Pasaulinis karas.

Taigi, kaip kiekvienam skaitytojui dabar jau aišku, tik aukščiau nurodytų dviejų svarbiausių sąlygų - priežasčių sutapimo išvadoje galėjo įvykti (ir įvyko!) SPROGIMAS -- Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas.

Tačiau, savanorių - kūrėjų (Lietuvos ūkininkų) kraujo auka 1918-1920 m. Nepriklausomybės kare apginta Nepriklausoma Lietuvos valstybė labai greitai (1940 VI.15.) vėl žlugo ir vėl papuolė į tos pačios "Šiaurinės Meškos" nasrus. Kodėl taip įvyko? Juk ne galima viską visuomet versti ant Dievo ar velnio galvos, reikia ieškoti realaus, konkretaus ir, svarbiausia, teisingo atsakymo į mus visus jaudinantį klausimą: kodėl žlugo Nepriklausoma Lietuvos valstybė? Daug kas tai aiškina, kaip tiesiogine pasekme ypatingos tarptautinės - politinės padėties susidariusios dėl nacinės Vokietijos bei sovietinės Rusijos agresyvumo ir Vakarų (demokratinų) valstybių nepasiruošimo duoti reikiamą atkirtį (totalitarinių - imperialistinių valstybių agresijai... Jėgų balanso su-svyravimas paskatino Hitlerį į vis didesnes avantiūras ir galų gale privedė prie Antrojo Pasaulinio karo, kuriame visus pergales laurus, dėl Vakarų (demokratinų) valstybių naivumo (o gal geriau tikų žodis - kvailumo?), pasiglemžė Stalinas. Vienas iš tų "pergalės laurų" kruvinai sugniaužty Raudonosios meškos letenoje yra Lietuva.

Negalima nesutikti, kad tokia-me aiškinime yra tikrai daug tiesos. Bet, ar aiškinimas yra išsamus? Ir svarbiausia, ar jis paliečia pačias pagrindines tragedijos šaknis ir ištakas? Juk galima būtų paklausti: kodėl tokios "ypatingos" tarptautinės - politinės padėties metu sugebėjo išsilaikyti mūsų betarpinis kaimynas -- Suomija? Lygiai taip pat, vertinant naujausius tarptautinius - politinius įvykius, iškila panašus klausimas: kodėl sovietai 1968 m. "sekmingai" pritaikę "Brežnevo doktriną" Čekoslovakijai, to paties net nepabandė daryti Kinijai, nors 1969 m. tam tikrai buvo puiki proga -- Usuri upės konfliktas?...

Visa tai veda prie išvados, kad Lietuvos tragedija turi žymiai gilesnes ištakas, negu daug kam atrodo.

Visų svarbiausia, visų didžiausia ir visų skaudžiausia lietuvių latvių, estų, gudų, ukrainiečių tragedija yra tame, kad mes visi, būdami vienos ir tos pačios

(Nukelta į 4 psl.)

Vilties choro koncertas Baltimorėje

A.L. Tautinės S-gos Baltimorės skyrius š. m. sausio 27 d. surengė gražų koncertą. Dainavo Philadelphia Vilties choras ir jo sąsate esą solistai. Baltimorės lietuviai savo gausiu atsilankymu gyvai pritarė rengėjui minčiai, kuri buvo pasakyta per radiją, kviečiant į koncertą. Būtent, kad kaip stovintis vanduo nustoja skaidrumo ir upeiliai išsenka be lietaus, taip mūsų chorai, nepalaikomi gausiu atsilankymu ir nekviečiami kaimyninių lietuvių gyvenviečių, nustoja gyvumo ir noro dainuoti. Lietuvių svetainės didžiąją salę užpildė klausytojai. Jų tarpe matėsi ir Sv. Alfonso bažnyčios klebonas prelatas L. Mendelis. Taipgi buvo ir kun. Pugetvičius, vyskupijos radijo ir televizijos direktorius.

Programos pradžioje dainavo solistės O. Šalčiūnienė ir O. Pliuskonienė. Juodvi baltimorietėms jau pažįstamos, kai prieš keletą metų dainavo BALFO ir Bendruomenės parengimuose. O. Šalčiūnienė atliko: "Rūgėlės" St. Sodeikos, "Klajūnui" St. Gailevičiaus, "Dobilėlis" A. Vanagačio. O. Pliuskonienė p a d a i n a v o: "Vai gražu" A. Kačanauskas, "Šauksmas" Br. Budriūno, "Mano sieloi" J. Hallat-Kelpšos.

Trumpos pertraukos metu iki choras užėmė vietas ir susitvarkė, choro pirmininkas Šalčiūnas padėjo už pakvietimą ir supažindino klausytojus su choro sąsata ir darbais. Choras gyvuoja jau 23 metus. Jam be pertraukos vadovauja Leonas Kaulinis. Choras turi išleides dvi plokšteles: vieną bažnytinių giesmių ir kitą dainų "Oi, toli, toli". Savo sąsate choras turi 46 narius, jų tarpe dvi solistes ir vieną solistą, dvi pianistes - akompaniadores. Charakteringa, kad Vilties choro dalyvauja keleta šeimų po du, tris narius: trys Šalčiūnai, trys Kauliniai, Starkienė su dviem dukrom, Volertienė su dviem sūnais, Stupelis ir dvi Stupelytės, Šileika ir dvi Šileikaitės, dvi Surdėnaitės, du Krakauskai, du Maciūnai, dvi Juozaitytės, Marija ir Balys Raugai, Julija ir Jurgis Adomonai.

Užuolaidai prasiskleidus išsiriškiavęs choras klausytojų buvo šiltai sutiktas. Solistė O. Pliuskonienė solo padainavo "Oi, toli, toli" St. Gailevičiaus. Po to choras išpildė "Pavasaris" K. Kavecko, "Nei vėjas pūčia" K. V. Banaičio, "Oi, lekia, lekia" M. K. Čiurlionio, "Pirmyn į kovą" A. Aleksio, "Meno daina" J. Tallat-Kelpšos, "Vilties daina" A. Kaulinytės.

Pirmasias choro atliktas dainas klausytojai sutiko kiek vėsokai. Daina "Pirmyn į kovą" palietė dalyvių jausmus. Gi "Meno daina" galutinai įtikino choro gerą pajėgumą ir sugebėjimą darniai dainuoti. Dainos stiprūs akordai sudrebino ne tik salės erdvę, bet ir klausytojų širdis. Dirigento kairės rankos kilantieji mostai tiesiai aukštyn lyg rodė, kad dainos tikrai yra stebuklingos ir galingos. Pasipylė audra plojimų ir pasitenkinimo šauksmai. Pa skutinės dainos "Vilties daina" kūrėjai yra choro dalyviai: žodžius parašė B. Raugas, melodiją sukūrė A. Kaulinytė. Dainą užbaigus, salė kūrėjus sutiko šiltais plojimais.

Nors ir po ilgos pertraukos klausytojų paliesti jausmai ir nusiteikimas neatsileido. Kiekviena išpildyta daina buvo palydėta audringais karštais plojimais ir šauksmais. Solistės padainavo duetu "Aukštas kalnas" St. Navicko, "Laukiu vis" St. Gailevičiaus. Choras atliko "Oi, kad išauštu" J. Žilevičiaus, "Einu per kiemą" Br. Jonušo, "Merguzėlė, lelijėlė" J. Bendoriaus, "Atsisveikinimas su giria" St. Šimkaus, "Jaunystės maršas" J. Stankūno, "Lietuvos šviesos keliu" kantata Br. Budriūno. Kantatoje solistai O. Pliuskonienė, O. Šalčiūnienė ir V. Matonis, prie piano A. Kaulinytė. Šis rimtas veikalas klausytojų buvo sutiktas su dėmesiu ir pasigerėjimu.

Choras susidainavęs puikiai, neprasikišo atskiri bal-

sai, žodžių tarena aiški. Solistės ir solistas savo išlavintais balsais gražiai pajavirino programą.

Užbaigus dainas, Baltimorės vyrų choro "Daina" pirmininkas kun. A. Dranginis pasveikino Vilties chorą, pasidžiaugė dideliu skaičiumi dalyvaujančiuoju jaunimu, įvertino narių darbą kai išsiskleidę plačioje apylinkėje nariai susirenka siekti darnos dainoje. Jaunimą kvietė būti pavyzdžiu augantiems lietuviukams, kaip jų tėvai kartu dainuodami buvo jiems pavyzdžiu. Tautinės S-gos sk. pirmininkas Vl. Bačanskas padėjo solistams, pianistėms, dirigentui ir visiems choristams. Dvi mergaitės chorui įteikė gražių gėlių pintinę.

Čia pat salėje prie dengto stalo choro dalyviai pasistiprino socialiais užkandžiais. Jaunimas dalyvavo šokiuose, o vyresnieji sutiko pažįstamus, pabendraavo. Prieš vidunaktį, pirmininko Šalčiūno paraginti, svečiai choristai aplėdo salę ir palietė baltimorietį, autobusu išvyko į Philadelphia.

ALT S-gos skyrius savo veikloje yra nusiteikęs kasmeti surengti vertingus parengimus pavasarį ir rudenį ar žiemą. Ateinantį pavasarį gegužės 12 d. pakviestas sutiko atvykti Hamiltono mergaičių choras ir solistas Verikaitis.

M. Karaša

HARTFORD

LIETUVIŲ DIENA KALNUOSE

Kovo 3 d. Mohawk kalnuose, Rt. 4, Cornwall, Connecticut įvyks LB Conn. Apygardos rengiama "Lietuvių Diena". Tai daroma jau eilė metų, ir yra tapusi gražia tradicija. Į šią "Lietuvių Dieną", kurios metu būna parodėlė, pasirodymai, lietuviška muzika per viešos garbės kalbėjus, bei pramoginis slidinėjimas, suvažiuoja ne tik iš Connecticut, bet ir iš New Yorko bei New Jersey jaunimas ir senimas.

Kadangi šiais laikais daug kas mėgsta slidinėti,

Protonotaro Jono Balkūno, Tautos Fondo pirmininko, pagerbimas jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Pagerbimo posėdyje - vakarienių dalyvavo Vliko ir Tautos Fondo valdybų nariai. Drauge buvo pagerbtas ir Petras Minkūnas, Tautos Fondo vicepirmininkas, daug metų tvarkęs ir tebetvarkąs Fondo finansus. Iš kairės sėdi: J. Valaitis, J. Audėnas (abu Vliko vicepirmininkai); prot. J. Balkūnas; dr. K. Valiūnas -- Vliko pirmininkas; P. Minkūnas -- TF vicepirmininkas; A. Vakselis -- Vliko vicepirmininkas; ir J. Pažemėnas -- TF sekretorius. Stovi: V. Radzivanas -- Vliko Tarybos narys; St. Dzikas -- Vliko sekretorius; A. Razgaitis -- Vliko valdybos narys jaunimo reikalams; A. Reventas, Z. Jūrys ir J. Vilgalys -- TF nariai. Minėjimas įvyko 1973 m. sausio 28 d. Kultūros Židinio patalpose Brooklyne.

ar bent norėtų išbandyti, kovo 3 d. bus gera proga tam. O jei kas norės tik stebėti šį sportą, ar dieną praleisti gražioje gamtoje ir lietuviško atmosferoje, tuos irgi maloniai kviečiame.

Apsirengimas skatinamas patogus ir šiltas užkandžius galima atsivežti savo ar Mohawk Lodge nusipirkti.

Tos dienos vakare yra planuojamas pasilinksminimas ir pabendravimas. Dėl platesnių informacijų prašom kreiptis pas Danutę Grajauskienę, LB Conn. Apygardos narę jaunimo reikalams, telefonu 688-1552, ar 115 Hilltop Rd., Windsor, Conn. 06095.

NEW YORK

"DARBININKO" ŠVENTĖ

Tradicija virto Darbininko redakcijos kasmet vasario mėnesį rengiamos šventės, į kurias kviečiami prelegentai apžvelgti praeitų metų svarbiuosius pasaulio ir lietuvių gyvenimo įvykius ir ta proga atžymimi daugiausia tais metais pasidarbavę lietuvių požiūriu asmenys.

Šiemet tokia šventė įvyko vasario 3 d., Kultūros židinyje, kuria atidarydamas redaktorius Paulius Jurkus nušvietė jos tikslą, perskaitė anksčiau atžymėtusius asmenis ir paskelbė praeitų metų žmogum Romą Kalantą. Simo Kudirkos šaulių kuopos pirm. Antanas Reventas ir Vaclovas Butkys įnešė jo potretą.

Poetas Stasys Santvaras padarė praėjusių metų grožinės literatūros apžvalgą išsivijoje, pabrėžęs, kad grožinių lietuvių kūrinių buvo išleista 19, iš kurių vertingiausias laikas Fausto Kiršos pomirtinį leidinį "Palikimas", paties prelegento redaguotą, iš jo vėliau savo sodriu poetišku žodžiu paskaitė keletą ryškesnių ištraukų. Gilų įspūdį paliko "Lietuva su manim".

Alg. Gečys apžvelgė praeitų metų politinių visuomeninių reikalų ryškiausius aspektus, baigdamas nevengė pažvelgti ir į ateities mūsų lūkesnius. Be to, pristatė LB ką tik išleista 88 puslapių leidinį "The Violations Of Human Rights In Soviet Occupied Lithuania".

Muzikinių lietuvių gyvenimo bei darbų apžvalgą padarė muz. Vincas Mamaitis, iš Elizabeth, N. J.

Po gerai paruoštų ir įdomiai perduotų paskaitų buvo įteikti diplomai ir LF medaliai šiems Lietuvos naudai daugiausia pasidarbavusiems praeitais metais asmenims: K. Čerkeliūnui, A. Gečiui, J. Kliveckai, K.

Miklui, V. Manomaičiui, prof. J. Stukui ir L. Vainiui.

Po akademinės dalies vyko vaišės. (eč)

• Lietuvos nepriklausomybės minėjimas New Yorke įvyks vasario 18 dieną, Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 114 Street.

Kalbės PLB pirm. Stasys Barzdukas iš Clevelando. Meninę dalį atliks sol. Gina Čapkauskienė, sol. Juzė Augaitytė vadovaujamas Kvintetas iš Philadelphia ir šoks J. Matulaitienės tautinių šokių grupė.

Rengia ALTo New Yorko skyrius.

• Vaclovas Sidzikauskas sunegalavęs buvo paguldytas į ligoninę. Šiomis dienomis grįžo ir su žmona Birute išvyko sveikatos taisyti į Floridą.

• Vitā Gerulaitį su dukra Rūta, 17 m., sausio 31 dieną ištiko auto nelaimė, kai jis vežė dukrą iš New Yorko į Stamfordą, Conn. mergaičių teniso turnyrą, kuriame dieną prieš tai Rūta jau buvo laimėjusi. Rūta padaryta veido plastikos operacija. Abu grįžo iš ligoninės ir, nors gerojai nukentėję, bet džiaugiasi, kad gyvi.

Gerulaitių sūnus Vitas nesenai laimėjęs teniso turnyrą JAV-ams Miami, Floridoje, šiuo metu rungtis Anglijoje ir apie šeimos katastrofą jam nebuvo pranešta nors telefonu ir kalbėjosi.

ROCHESTER

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Rochesteryje įvyks vasario mėn. 18 d.

11 val. šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje bus iškilmingos šv. Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus ir už teisingą taiką pasaulyje.

Po sėkmingai suruoštos Lietuvių Fondo įnašams sukelti vakarienių, iš kairės: A. ir B. Apanavičiai, dr. A. Klimas, plk. R. Liormanas, dr. K. Ambrozaitis ir P. Fuidokas, Vakarienių metu buvo surinkta 1335 dol.

Jas atnašaus ir pamokslą pasakys vysk. J. Hogan. Mišių metu giedos LB choras, vad. J. Adomaičio. Vargonais gros R. Obalis. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti bažnyčioje su vėliavomis.

3 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje įvyks iškilmingas minėjimas. Jį praves prof. dr. A. Klimas. Invokaciją skaitys kleb. tėvas Augustinas-Simanaavičius, O.F.M. Pagrindinę kalbą pasakys inž. Eug. Čuplinskas, Kanados LB pirmininkas iš Toronto. Meninę dalį atliks solistai: B. Čypienė ir L. Baltrus. Jiems akompanuos K. Saladžius ir R. Young. Taip pat su trumpa programėle pasirodys vietos lituanistinės mokyklos mokiniai. Programą praves V. žmuidzinas. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Oficialios iškilmės miesto rotušėje yra numatytos vasario 16-tą. (jj)

FITTERS

Must have experience in heavy plate fabrication. Some structural steel experience helpful. Must be able to work from blue prints.

APPLY TO MR. HALLER
CONTINENTAL
BOILER WORKS, INC.
5601 WEST PARK
ST. LOUIS, MO.
314-781-8500
E. D. E.

(11-17)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

FOUR SLIDE TOOL &
DIE MAKERS
AND
MACHINE REPAIRMEN

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance, and have a journeymans card. Leading established company, too wages, excellent fringe benefits, voluntary overtime. Afternoon shift.

APPLY AT:

ASSOCIATED SPRING
CORP.

40300 PLYMOUTH RD.
PLYMOUTH, MICHIGAN 48170

An Equal Opportunity Employer (12-14)

NAUJOJI AUŠRA...

(Atkelta iš 3 psl.)

Motinos Tėvynės BALTIJOS vaikai -- broliai baltiečiai per visą savo ilgą 4,000 metų istoriją niekaip negalime (o gal nenorime?) suprasti, kad mūsų jėga yra vienybėje! Nesupratome mes tos (atrodo tokios paprastos!) tiesos ne tik gilioje praeityje, kada BALŲ nevienybė įgalino slavus vykdyti sėkmingas karines ekspansijas į BALŲ gyvenamąsias žemes ir daugumą jų, nuo Uralo iki Dniepro, pavergti. Nesupratome mes tos paprastos, bet tokios teisingos tiesos ir XIX amžiuje kada virš vaitojančių po kruvinu caristinės vergovės jungu baltiečių pradėjo kilti ne viena, didinga, viską apimanti, visus apšviečianti, visus jungianti AUŠRA..., bet, dėl to meto patriotinės inteligentijos nesugebėjimo matyti toliau negu savo kaimą, nesugebėjimo pajusti tą kas neguli paviršiuje, ką reikia stropiai atkasti iš po per šimtmečius apsidusių slavizmo, germanizmo dulkių, XIX amžiaus antroje pusėje pradėjo kilti ne viena BALTIJOS AUŠRA, o, deja, daugybė visokių Aušrų ir Aušrelių. Kurios netik neskelbė BALŲ vienybės, bet, kaip tik atvirkščiai, stengėsi slavų karinės ekspansijos atneštą nelaimingą BALŲ susiskaldymą dar labiau pabrėžti, pagilinti ir net ugdyti tautinius -

šovinistinius - agresyvius siekius nukreiptus prieš kitos broliškos baltiškos tautos interesus (ką aiškiai parodo išdavikiškas Latvijos elgesys: 1918-20 metais Nepriklausomybės karo metu, o ir po to net iki pat 1940 m. katastrofos!)

Kokios to visko pasekmės mes, dabar turėdami 90 metų perspektyvą, galime visu pilnumu įvertinti ir padaryti atitinkamas išvadas. O pasekmės tikrai žiaurios! Daugybė susiskaldžusių Aušrų ir Aušrelių suskaldė didžiulę, bendrą, galingą "sprogstamą medžiagą" -- Baltiečių Tautą į daugybę atskirų mažesnių vienetų. Taip pradėjo atsirasti "latvių tauta", "estų tauta", "lietuvių tauta", "gudu tauta", "ukrainiečių tauta"... (Kad pilnai ir akivaizdžiai suprasti šio susiskaldymo tragediją pagalvokime, kas būtų ir kur būtų eina: progreso ar regeso (gyvenimo ar mirties) keliu, jeigu staug vietoj vieningos lietuvių tautos pradėtų atsirasti tokios "unikalios tautos" kaip: "aukštaičių tauta", "žemaičių tauta", "dzūkų tauta"... Be jokių abejonių mes tuojau pasakytume jog tai BEPROTYSŲ, kurios neįmanoma toleruoti. Taip, bet tokiu atveju kodėl mes toleruojame panašią BEPROTYSŲ vykdomą Baltų Tautos atžvilgiu?

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Laiškas Amžinojo Lietuvio autoriui Vytautui Alantui

(3)

STASYS SANTVARAS

Matai, pro Amžinojo lietuvių personažus prabėgau paviršium, tik vienu kitu sakiniu pabandęs atskleisti savo išpūdžius. Tačiau visi Tavo romano veikėjai -- moterys ir vyrai (net ir Žygas!) -- yra tikroviški, įdomūs, nemeluoti žmonės. Jų dorybės ir nedorybės, jų asmeninės Aš, jų vidinė šviesa ir tamsa, be paliovos su įtampa tarpusavy besirungiančios, mano nuomone, yra žmogiškos ir gyvenimiškos, talentinga rašytojo plunksna apipa vidalintos. Iš tikro, spalvinga, patraukli, turtiną yra veikalo personažų įvairovė. Turbūt, ji ir bus Amžinojo lietuvių magnetas.

Rašytojo atvirumas, tiesus ir nepadailintas žilgsnis į žmogų ir jo būdą, kaip tariau naujovė, gana sunkiai lauzia sau kelią į lietuvių grožinę literatūrą. Kas truputį anksti pabandė su atvirumu išsakyti, tam netrukus kritikai moralistai atsakavo deguto kaušą. Rašytojo atvirumo, tikroviško žvilgsnio, uždegtų žiburių žmogaus dvasios klystkelėse nestinga ir Amžinajam lietuviui. Tai sveikintinas rašytojo pasiryžimas, pagerbtina jo drąsa, nesgi, kaip visi gerai žinom, žmonės dar niekad nebuvo angelai. Aš kai kada pagalvoju, kad net rimtuoliai ir šventuoliai, jeigu tik jie išdrįstų atsiverti, būtų pakankamai įdomi, vertiną ir, be abejonės, "nuodėminga" medžiaga beletristo plunksnai. Žinoma, jei kas galvoja, kad žmogaus mintys yra tik deimantai, kad jo viduje tik saulė ir skaistybė, tai irgi bus žmogiškosios tikrovės atspindys, nesgi yra asmenų, kurie mėgsta marmuro statulas, o yra ir tokių, kurie tiki tik dirbtinį paauskinimą...

Sveiko pasakojimas, mielas Vytautai, yra sklandus, tekantis kaip upelis, padabintas prasmingom mintim, smailščiais posakiais, kalbinėm brangenybėm. Nors stilistikos požiūriu gal jis ir nėra toks išdailintas, kaip Ant. Vaičiulio, Kaz. Barėno ar M. Katiliškio proza, bet tai yra Vyt. Alanto pasakojimas, o tai ir bus esminis dalykas šioj byloj. Aš tame pasakojime ilgėliau stabtelėjau prie dialogų, kurių daugumas yra laukūs, atspindintys veikėjų charakterius ir veiksmo situacijas. Tačiau itin stipriai mane buvo pagavę Tavo personažų vidiniai monologai. Amžinajame lietuvių jų nemažai, daugelis jų giliai išsismelkia žmogaus

psichiką, į jo nuolatinę kovą su aplinkos žmonėmis ir su pačiu savim. Tie monologai -- vertiną Paties kūrybos laimėjimai, jie yra ir Amžinojo lietuvių puošmenos.

Norėdamas nors keiliais sakiniais Amžinąjį lietuvių apibendrinti, ką dar galėčiau prie savo išpūdžių pridurti? Mano išmanymu, Amžinasis lietuvis yra Vyt. Alanto kūrybinio pasaulio iškarpa, drąsiai kelianti gyvenimiškąsias problemas, bandanti pasinerti į žmogaus vidinės būties labirintus, net apnuoginti tuos žmones, pažvelgti į aplinkybes ir sąlygas, nors ir pačių žmonių supintas, kurios, deja, ne kartą suskamba, kaip ne aplenkiamos prarajos mūsų lemtį. Sakyčiau, kad ir panaudota tikrovė medžiaga, ir atviras žvilgsnis į žmogų bei jo būdą, ir principingų tautinių klausimų statymu, ir susitelkimu niūrijo emigranto dalioj, ir kai kurių veikėjų giedriu viltingumu, ir kūrybinio polėkio platumu bei drąsumu Paties veiklas yra naujovė, šviesus žilgsnis į priekį mūsų dailiojo pasakojimo žanre. Nors Amžinasis lietuvis būtų ir metafizinė mįslė, išsamesnio atsakymo dar nesulaukusi, bet, jau ir dabar, skaudžiai atverdamas kai kuriuos mūsų būties aspektus, jis atėjo su mumis gyventi, ieškoti, grumtis ir tikėti, nesgi kiekvienas lietuvis turi savy amžinybės krislį. Pats savo romanu ne vieną tų "krislių" padėjai po mikroskopo "langu" kad ir kiti galėtų į tuos atradimus pažvelgti.

Nesunku pramatyti, mielas Kolega Vytautai, štai ką: apie Sveiko Amžinąjį lietuvių bus kalbų, apraizgytų įvairiom "rezoliucijom"! Vieni gal išaiškina, kad tokių merginų, kaip Jūratė, iš viso negali būti; kiti sakys, kad Vyžainienei su Sintautu nereikėjo važiuoti į motelį, nes ji buvo laisva moteris, istisom dienom namuose tūnodavo viena, tai ko trankytis po motelius (prie tokių nuomonių jungčiausi ir aš, nes motelis meilės jausmų su vulgarina); kitiems atrodo, kad Sandra be rimtesnių motyvų grįžo į brataus Miko glėbį, openktiem ar septintiem susidarys vaizdas, kad inž. Dargelis, greta Sintautio, yra "per skystas" partneris Sintautienei, kad Birutė ir Poška su žmona čionykstėj mūsų buity jau yra beveik ne realūs žmonės. Na, gali pasisakrdenti ir dar vienas kitas balsas, aiš-

kinantis tų žmonių santykius ir poelgius, žiūrėdamas į juos ir iš visai kitų kerčių. Aš tokiomis atvejais, visų pirma sau pačiam, statau šitokią klausimą: ar jau gimė toks visamatantis ir visažinantis individas, kuris galėtų tarti, kad jis tobuliau už tą ar kitą rašytoją pažįsta žmogų ir mato visus jo vidinio kelio vingius? Pretenzijų, net arogancijos, perakis, o tiesa vis dar tebeieskoma!...

Iš tikro, kaip jau buvo tarta, žmonės dar niekad nebuvo angelai, tad, kas Tavo veikale, žiūrėdamas pro mikroskopo "akį", ieškos angelų -- darys klaidą, o kas bandys ieškoti dar vis nerandamo žmogaus -- abejoju, kad žmogiškoji silpnybė ar nuodėmė jam būtų nepažįstama ir svetima. Mūsų kasdienybė yra nepastovi, rūsti, kupina melo, apgaulių, klaidų ir smurto, bet... toj kasdienybėj, vadinamoj gyvenimu, nestinga gėrio, grožio ir tiesos akimirkų. Man regis, ir Amžinasis lietuvis atėjo į mūsų tarpą nors keiliems tos žmogiškos kasdienybės lapams atskleisti. Draugo kult. priede jau perskaičiau Amžinojo lietuvių "anonsą". Dievuli mano, tikrai nėra lengvesnio darbo, kaip pasitelkus Vaizgantą ar kurį kitą literatūros didiką, keliais arogantiškais sakiniais, keliom bendrybėm sudrąpakuoti kito rašytojo veikala! Suprantu, tokie "išpuoliai" yra skaudūs Pačiam, kaip esu tikras, jie būtų nemažiau skaudūs ir anoniminiam Draugo anonsininkui, jeigu kas, lygiai tokiu pat būdu, suakėtų jo darbus, ne paisydamas kokią savo didybę toks rašytojas išivaizduoja. Deja, to pobūdžio lit. kritikos "kultūra" liet. emigracijoje klesti jau 25 metai, beveik užgesinusi viltį, kad sulauksim dienos, kada apie grožinės lit. kūrinius, stipresnius ir silpnesnius, bus kalbama adrem, dalykiškai, kaip tas, kiek sąlygos leidžia, jau kuris laikas yra daroma Lietuvoj.

Tačiau, antra vertus, jau, tur būt, turim apsiprasti su realybe, kurion atėjo jaunesnė rašytojų karta (dabar anaipol jau nebe jauna), tesirūpinanti tik savo garsu ir garbe, atėjo su savo estetinėm pažiūrom, savo tikėjimais ir netikėjimais, sroviniu ir klikiniu uždarumu, atėjo ir su nepagydoma neapykanta. Kai į tą realybę išžiūri, nenorom išgyveni išpūdį, kad nuplauks dar begalės debesų padangėm, žemėn

Vieneto dalis pasirodžiusi koncertui.

S. Dabkaus nuotrauka

LIETUVIŠKAI MUZIKAI IR SKAUTYBEI

Č. SENKEVIČIUS

Skautininko Stepo Kairio muzikiniam vienetai per paskutiniąsias Torontos Šatrijos tunto ruoštas visos skautiškos šeimos Kūčias suėjo penkeri metai. Pirmasis jau apsimokiusio vieneto pasirodymas, jo įkūrėjų dar gyvenam esant, buvo kažkas naujo ir įdomaus ne tik skautams, bet ir visai Torontos kolonijai, nes niekas ligi to laiko čia nebūdė jaunimo suvesti prie kanklių ar skudučių, niekas nesidomėjo birbynėmis ar rageliais. Lietuviškųjų liaudies instrumentų išvedimas į sceną visuose rado gyvo pritarimo, o skautams--tėms, perėjusiems šį muzikinį vieneta, buvo nepamainomas ir naudingas užsiėmimas, susipažinimas su liaudies instrumentais, jų pamėgimas, per juos senųjų lietuviškų muzikos lobių atskleidimas ir pagaliau puiki proga reprezentuoti savuosius visiems, kartu neslepian lietuvio skauto-tės. (Vienetas iki dabar visuose pasirodymuose dalyvauja tvarkingai uniformuotais).

Jau tuojau bus treji metai, kai vienetas neteko savo įkūrėjo, vadovo ir mokytojo. A. a. Stepas Kairys paskutiniuosius savo gyvenimo metus skyrė šio vieneto organizavimui, plėtimui, mokymui -- atsidavė vien tik tam darbui, ir būdavo laimingas, jau ne kartą vieneta galėdamas pristatyti platesnei publikai.

Po jo mirties specialioje vieneto sueigoje visi jo nariai pasisakė norį darbą toliau tęsti. Buvo

iškris okeanai lietaus, kol mūsų dvasinė kultūra pasispirs nors pėdą pirmyn, kol žmogus krikščionis, pats save ant to pedestalu užkėlęs, pradės sverti žodį ir sakinį, kalbėdamas apie artimą ir jo darbus...

Jeigu iš to taško pajęgi pažvelgti į nuolat pasikartojančius akibrokštus (o jeigu ir nepajęgtum -- vistiek tas pats linkėjimas), tai, mielas Kolega Vytautai, tegu Tavo širdis dega ryžtu nenurimti ir kurti visoj Tau skirtoj ateity!...

Su nuoširdumu ir pagalba
Stasys Santvaras

Išrinkti vieneto globėjai skautininkai G. Valiūnėnė ir L. Kalinauskas, senūnais kanklėms Ž. Šilinkaitė, skudučiams ir birbynėms Ged. Kalinauskas. Darbas nesustojo, jaunimas jo norėjo, reguliariai repetavo, plėtė repertuarą, mokėsinaujų dalykų iš savo buvusio vadovo palikimo, koncertuodavo minėjimuose.

Buvo pesimistiškai nusiteikusių, kurie galvojo, kad vadovo netekus, vienetas subyrės. Tačiau taip neįvyko dėka skautiško jaunimo pasiryžimo įrodyti, kad vienetas jau yra tiek pažengęs, jog yra pajėgus kad ir ne taip greitai ar tobulai vystytis ir gerėti. Iš kitos pusės buvo aiškiai jaučiama skautiška ambicija išsilaikyti, būti nepriklausomiems ir vieniniems. Būtų buvusių progų atskiriems asmenims nueiti į kitus ne skautiškus ir panašius vienetus, bet tai padarė tik labai ne žymus skaičius ir be jokio tolimesnio asmeninio pasisekimo. Kaip tik tuo laikotarpiu jaunųjų pastangos buvo žymiai sustiprintos, kai talkon atėjo "viešnia iš šiaurės"

sktn. Danutė Fidlerienė-Zubrickaitė, seniai jau torontiečiams pažįstama muzikė, senokai iškeliavusi Anglijon, ten ištekėjusi už sktn. inž. Viliaus Fidlerio, kuris prieš keletą metų kaip atominės energijos tyrinėjimo specialistas buvo atkeltas į Deep River, Ont., jau ne kartą su visa skautiška šeima stovyklavęs Romuvoje ir kiek leidžia tolimi atstumai ir laikas, dalyvauja lietuviškame ir skautiškame gyvenime. O sesė Danutė ėmė lankyti Torontą reguliariai ir savo muzikine talka būti labai naudinga vienetai. Vienu tarpu vienetai taip pat talkino ps. Rūta Poškienė-Gvildytė.

Šiuo metu skudučiams ir birbynėms vadovauja sk. vytis v. sl. Gediminas Kalinauskas, Torontos Mindaugo dr-vės draugininkas, labai darbštus ir pareigingas vadovas. Kad ir studijuoti pirmuosius metus pradėjęs, savo išpareigojimų neatidėjo, ir jis visur yra matomas kaip pavyzdingas ir ta prasme ne taip jau dažnas jaunuolis. Kanklėms vadovauja vyr. skautė sl. Snaigė Valiūnaitė, skautiškos Valiūnų šeimos jauniausioji, (Nukelta į 6 psl.)

Skudučių - birbynių grupės vadovas Gediminas Kalinauskas su jauniausia kanklininke Renata Būbelyte, S. Dabkaus nuotrauka

Kariuomenės šventės minėjime 1972 m. Toronte išpildant meninę programą. S. Dabkaus nuotr.

LIETUVIŠKAI MUZIKAI...

(Atkelta iš 5 psl.) lusi į vadoves. Čia minėtos vieneto grupės dažniausiai repetuoja atskirai ir jas suveda atvažinėjanti Torontan sesė Danutė. Bendrose repeticijose derinami išmokyti da-

lykai, šlifuojami instrumentų garsai, apsitaria ma visus liečiančiais klausimais.

Į išeinančių, dažniausiai "išaugusių", vietą vis ateina naujų kandidatų, susidomėjimas pradėta šaka dar pakankamas ir kol kas nėra duomenų manyti, kad vienetą ko nors pritrūktų. Tiesa, kai kurioms kanklėms reikia pataisymų, reikia ir keletos naujų, reikėtų ir birbynių daugiau. Vieneto išdėslas yra gana kuklus. Sukakties proga būtų gražu ir prasminga paremti vieneto veiklą pinigėmis aukomis. Jei kas šitam ryžtųsi, prašome rašyti ad resais: Snaigė Valiūnaitė, 34 Kennedy Ave., Toronto 9, Ont. arba Gediminas Kalinauskas, 43 Glenlake Ave. Toronto 3, Ont. Dar daug sėkmingų metų lietuviškai muzikai ir skautybei!...

Kanklių grupės vadovė Snaigė Valiūnaitė ir Aušra Vaitkutė. S. Dabkaus nuotrauka

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1973 METAIS

American Travel Service Bureau, vadovaujamas Walter Rask-Rasčiausko, 1973 metais organizuoja 12 turistinių ekskursijų į Lietuvą. Lietuvoje visos ekskursijos viešės 11 dienų — Vilnių, Kauną, Druskininkus ir Trakus. Walter Rask-Rasčiauskas, pirmas pradėjęs vežti žmones į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 12 metų. Jo ekskursijos tvarkingai suorganizuotos ir vyksta sklandžiai.

- NR. 1 GEGUŽĖS 21 D. 15 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS — \$750.00
- NR. 2 GEGUŽĖS 28 D. 16 DIENŲ (SU LENINGRADU) ĮS CHICAGOS \$798.00, ĮS NEW YORKO \$700.00
- NR. 3 BIRŽELIO 3 D. 17 DIENŲ (SU LENINGRADU) ĮS CHICAGOS \$863.00, ĮS NEW YORKO \$765.00
- NR. 4 BIRŽELIO 25 D. 15 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS — \$815.00
- NR. 4A BIRŽELIO 25 D. 21 DIENA (SU ROMA) ĮS CHICAGOS — \$980.00
- NR. 5 LIEPOS 9 D. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS \$825.00, ĮS NEW YORKO \$725.00
- NR. 5A LIEPOS 9 D. 21 DIENA (SU ROMA) ĮS CHICAGOS \$980.00, ĮS NEW YORKO \$880.00
- NR. 6 LIEPOS 15 D. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS \$835.00, ĮS NEW YORKO \$738.00
- NR. 7 LIEPOS 19 D. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS \$825.00, ĮS NEW YORKO \$725.00
- NR. 8 RUGPIŪČIO 1 D. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS — \$825.00
- NR. 9 RUGPIŪČIO 13 d. 21 DIENA (SU ROMA) ĮS CHICAGOS — \$980.00
- NR. 10 RUGPIŪČIO 22 d. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS \$800.00, ĮS NEW YORKO \$700.00
- NR. 11 SPALIO 1 D. 15 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS — \$720.00
- NR. 12 GRUODŽIO 19 D. 14 DIENŲ KELIONĖ ĮS CHICAGOS \$735.00, ĮS NEW YORKO \$635.00

Prašoma iš anksto pasirinkti Jums tinkamą kelionės datą ir registruotis, nes dalyvių skaičius grupėse ribotas. Įmokėjimas asmeniui \$100.00. Paskelbtos kainos — gyvenant dviese kambaryje: atskiras kambarys — \$85.00 papildomo mokesčio, ekskursijose su Roma \$100.00 — papildomo mokesčio.

ALL AIR FARES SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Visais kelionių reikalais prašau kreiptis į:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Taip pat paruošiamie kvietimus giminėms atvykti į Ameriką; teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus, parūpiname vizas ir bilietus.

REMKIME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDA

Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, išleidęs anglų kalba "Lithuania 700 Years" jau trečią laidą, dabar baigia ruošti Nepriklausomos Lietuvos ir Diplomatines Tarnybos istoriją lietuvių kalba ir paskutiniu LNF užsimojimu yra išleidimas anglų kalba leidinio, kuris įtikintų pasaulį, jog Lietuva ne savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą, kaip rusai skelbia, bet klasa ir žiauriu smurtu naikinant tautą. Toks leidinys apims apie 350 psl., bus mažesnis ir pigesnis, o tuo pačiu prieinamesnis platesnei laisvojo pasaulio visuomenei.

LNF ligi šiol po išleidimo "Lithuania 700 Years" specialaus aukų rinkimo va-

baltuose vedybiniuose rūbuose, jo dukra Ramunė šių iškilnių karalaitė.

Jaunasis dr. Ramūnas Kristopaitis, su savo palyda, sutiko eiseną prie altoriaus. Kun. A. Zakarauskas sutuokė jaunuosius Ramunę ir Ramuną ir laike pamokslą linkėjo jiems išlikti dorais krikščionimis, neapleisti tėvų tikybos ir likti ištikimais kenčiančios tautos vaikais.

Laikė pamaldų giedoją sol. S. Baras.

Vakare, Palos Country Club įvyko vestuvine puota. Kaip priimta, tėvai suteikė jaunuosius su duona ir druska. Jaunųjų palyda — pamergės: Tina Brazytė, jaunosios sesutė, Dalia Aušrotaitė iš Los Angeles, Gražina Mitceikienė, Teresė McRae, Gražina Burbulienė ir gėlių barstytoja Kristina Burbulytė; pabroliai: Leonardas Paplauskas, Raymondas Kazlas, dr. Kris Pascalis, dr. John Conway iš New Yorko, Edmundas Burbulis ir žiedų nešėjas Danielius Burbulis.

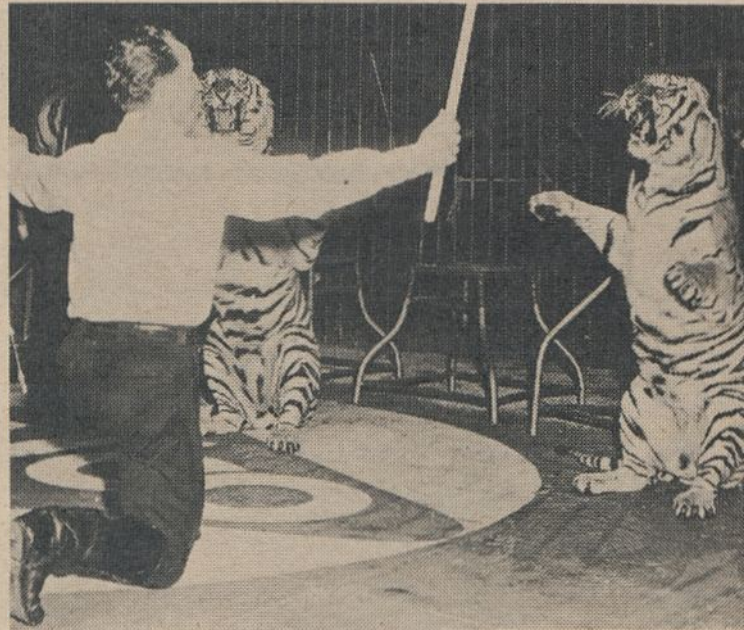
Jaunosios tėvas inž. Zigmąs Brazis trumpai pasveikinęs, pakvietė V. Lesniauską pokyliui vadovauti. Kunikui A. Zakarauskui sukalbėjus maldą, svečiai kėlė šampano taures jaunųjų laimei.

Paskaityta daug telegramų ir laiškų iš asmenų, negalėjusių iškilnėse dalyvauti.

Jaunieji apsigyveno Los Angeles, Calif., kur dr. Ramūnas Kristopaitis tęs interną Veteranų Ligoninėje, o jaunoji Ramunė Brazytė-Kristopaitienė, turėdama bachelor degree iš chemijos, kops toliau moksle. Gr.

Dr. Ramūnas ir Ramunė Kristopaitis

Clevelande Vasario 15-25 Public Auditorium patalpose Al Sirat Groto Circus duos sensacingus spektaklius, kuriuos cirko mylėtojams patartina nepraleisti. Nuotraukoje žvėrių tramdytojas Guy Gossing su savo Bengalijos tigrais.

jaus neskelbė, savo rėmėjų prašymais nevargino, žinant, kad ir taip aukų rinkėjų eilės nesibaigia. Dabar, norėdamas įgyvendinti naujus užsimojimus, kuriais niekas kitas nepasirūpina, LNF kreipiasi vėl į lietuvių visuomenę aukų, Lietuvos Nepriklausomybės Fondui skirtą dalį įteikiant nepriklausomybės šventės minėjimuose arba siunčiant čekį: **Lithuanian Independence Fund, Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.**

**WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
BORING MILL
OPERATORS
TOOL ROOM
MACHINISTS
FITTERS**

EXPERIENCED IN
WELDMENTS.

Hofley Mfg. Co., "Warren's
Largest Job Shop"—30 yrs. of
steady work. Excellent benefits
& working conditions, top pay
with overtime.

APPLY IN PERSON
HOFLEY MFG. CO.
22534 GROESBECK HWY
WARREN, MICH. (8-14)

**WELDING FIXTURE AND
MACHINES
IMMEDIATE OPENINGS
FOR
ELECTRICIANS
FIXTURE BUILDERS
MILL HANDS
HYDRAULIC FITTERS
DAY AND NIGHT SHIFT
Full benefits, 58 hour week.
DOLLAR ELECTRIC CO.
31200 STEPHENSON
MADISON HEIGHTS, MICH. (12-18)**

**WANTED
JOURNEYMEN
ELECTRICIANS
MACHINE REPAIRMEN
TOOL & DIE MAKERS
JOURNEYMEN or 8 years experience
Day & afternoon shift.
Steady employment.
SOSS MFG. CO.
21777 Hoover
Warren, Mich. (12-15)**

**PUNCH PRESS—SHEET METAL
OPERATOR**
To work from layouts. Makes own
set ups on punch press, notchers, and
other sheet metal equipment. Excellent
fringe benefits.
JADE CORP.
3063 Philmont Ave.
Huntingdon Valley, Pa.
947-3333
An Equal Opportunity Employer (11-13)

**WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
DIE MAKERS**
1st class only with job shop experience.
High hourly rate with plenty of
overtime. All benefits including vacation,
holiday pay, hospitalization, etc.
ROBERT TOOL CORP.
3760 RIDGE RD.
CLEVELAND, OHIO
216-631-3171 (11-16)

**SCREW MACHINE
OPERATOR
HAND and B & S**
Must be able to do own set ups. Top
pay, benefits and working conditions.
Permanent positions.
AGGRESSIVE MFG. CO.
TROY, MICH.
313-689-5020 (10-12)

SKILLED OPENINGS

**Milling Machine Operators
Lathe Operators
Drill Press Operators**

Experience required. Must be able to read blueprint, use
measuring instruments and work to close tolerances.

GENERAL ELECTRIC

**Cleveland Equipment Plant
1175 E. 152nd St.**

Apply Monday thru Friday 8:30 a. m. to 4 p. m.

An Equal Opportunity Employer (12-14)

DIE MAKERS

Stamping shop has openings for
Journeyman, Die Repairmen
TOP WAGES, PLUS FRINGES
APPLY 8:00 A. m. to 5:00 p. m.

WEEKDAYS OR CALL:

A. Bonkowski
313-835-6000

for specific information

DAVIS TOOL & ENGINEERING
19250 PLYMOUTH ROAD DETROIT, MICHIGAN (12-15)

WANTED EXPERIENCED

DIESEL MECHANICS

We have Openings for experienced Diesel Mechanics at our
Detroit Terminal. uOr Company can offer you top wages,
liberal fringe benefits and future security. We are currently in
our 77th year of service and are still building for the future.

If you know you are right person, apply at:

GATEWAY TRANSPORT CO., INC.
6150 Inkster Rd., Romulus, Michigan 48174 (12-14)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Lietuvos vėliava bus iškelta šį penktadienį, vasario 16 d., 10 val. ryto Clevelando miesto centre (Public Square).

Visi lietuviai, kurie tik gali, maloniai kviečiami dalyvauti vėliavos pakėlimo iškilmėse.

ISKILMINGAS SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, vasario mėn. 18 d. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius ruošia iškilmingą susirinkimą — savaitinį Vasario 16 minėjimą. Minėjimo pagrindinę kalbą pasakys komp. Alfonsas Mikulskis. Bus trumpa meninė programa. Po minėjimo bus vaišės. Minėjimas įvyks 4 val. po pietų Europa Travel Service salėje, 911 East 185 St. Visi skyriaus nariai su šeimomis ir prijaunantys bei bičiuliai kviečiami dalyvauti.

• Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, atvykęs į Clevelandą dalyvauti Vasario 16 d. minėjime, lydimas PLB visuomeniniams reikalams vicepirmininko dr. H. Brazaičio, aplankė sergantį PLB pirmininką St. Barzduką.

• Judita ir Arėjas Natkevičiai sausio 24 d. susilaukė dukrelės, kurią krikštys Darnos Ežbietos vardu. Broliukai Jonukas ir Juozukas džiaugiasi naujagime sesute.

• Marija Juškėnienė sausio 31 d. mirė Kaune. Clevelande liūdi Juškėnų šeima ir giminės. Vasario 17 d., 9 val. ryto šv. Jurgio bažnyčioje bus atlaikytos gedulingos pamaldos.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaunate kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

AUTOMATIC
Men needed to set up and operate New Britain Automatics & Brown & Sharpe Screw Machines. Excellent pay. Fully paid fringe benefits and overtime.
Apply in person at
MAIN—WELD PRODUCTS CO.
16855 Park Circle Drive
Chagrin Falls, Ohio
216-543-5135 (12-13)

ISPŪDINGA SKAUTŲ ŠVENTĖ

Š. m. vasario 11 d. Clevelande Rūmuose buvo išpūdinga Clevelando amerikiečių skautų šventė. 194 jaunuoliai tapo "Eagle" skautais — aukščiausios laipsnis, kurį įgyja berniukai, išėję sunkius ir daug pasiryžimo pareikalavusius kursus ir pratimus.

Jų tarpe buvo ir Linas Jokūbaitis, Pilėnų tunto skautas. Jam teko ypatinga garbė — skaityti invokaciją ir tatau jį atliko labai gerai. Malonu buvo išgirsti iš ceremonijų vadovo gausiai publikai pristatymą, kad Linas Jokūbaitis yra iš lietuvių skautų vieneto. Linas — šaunus mūsų jaunimo reprezentantas amerikiečių skautų organizacijoje. Jis taip pat stropiai atlieka inžinierių pareigas ir Pilėnų tunto Vytauto skautų draugovėje. (pk)

• Nijolės Palubinskienės paroda vasario 16 d. atidaro Artist's Cooperative galerijoje, 12210 Woodland Ave., Clevelande. Paroda galerijoje vyks iki kovo 17. Tuo metu galerijoje bus drauge ir dail. William Martin Jean darbų paroda.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

3 miegamųjų Colonial. 2 automobilių garažas. Uždara veranda. Naujai įdėti kilimai. Nauja pievelė. Prie Neff Rd. Arti Naujosios parapijos.

R. S. V. P. REALTY
481-9848 531-2666 (11-13)

PARDUODAMAS NAMAS

Naujosios parapijos rajone. Akmeninis namas. Prieky veranda, patio, žaidimų kambarys. Medžiu deginamas ugniakuras. Telefonas: 486-0331. (11-13)

1ST CLASS EXPERIENCED MACHINISTS O.D. GRINDER AND/OR ENGINE LATHE OPERATOR
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. On large pieces. Good rate, days, overtime & benefits.
OHIO CAMSHAFT
3685 E. 78TH ST.
CLEVELAND, OHIO
216-441-3898 (8-14)

MAINTENANCE MACHINE REPAIRMAN
Journeyman first class, must have served on apprenticeship or equivalent, 1st shift. Paid hospitalizations, other fringes. Steady employment, call C. M. Kukula.
HARRIS CALORIFIC CO.
5501 CASS AVE. 216-961-5700
CLEVELAND, OHIO
Growing manufacturer of quality gas, cutting and welding equipment.
An Equal Opportunity Employer (12-18)

BANDSAW-JIGSAW OPERATOR
Cabinetmaker
Handcarver

We need experienced people to fill these jobs. We offer competitive wages with overtime, sick and accident insurance, hospital and surgical benefits and a profit-sharing retirement plan. A clean and friendly place to work.

KINDEL FURNITURE COMPANY
100 GARDEN S.E.
GRAND RAPIDS, MICH. (11-15)

WANTED BORING MILL OPERATORS
MUST BE 1ST CLASS
KRAMER BORING CO.
312 W. 10 MILE RD.
(One Block East of I 75)
MADISON HEIGHTS, MICH. (11-13)

OWNER OPERATORS
Due to expanding business we need qualified owner operators with 3 axle tractors to run Ohio and return with company trailers. 216-435-6394. (6-12)

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis auksio šie Dirvos skaitytojai:

V. Augustinas, Richmond Hill 7,00
J. Galinis, Lemont 2,00
E. Unger, Cleveland 12,00
V. Grauzinis, Chicago 5,00
E. Drasutis, Philadelphia 2,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

WANTED AT ONCE EXPERIENCED I.D. GRINDERS O.D. GRINDERS EDM OPERATORS
top wages for qualified men. Excellent working conditions and fringe benefits including profit sharing and overtime.
Apply in person at:
WOLVERINE CARBIDE DIE CO.
2613 Industrial Row
(off of Coolidge — betw. 14/15 Mile Rds., Troy, Mich.)
An Equal Opportunity Employer (6-12)

MECHANIC SEMI TRAILERS EXP.
Openings for 1st and 2d shifts.
CLARK EQUIPMENT CO.
THE BROWN TRAILER DIV.
Richfield, Ohio
216-526-6250 (8-14)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MOLD MAKERS TOOL MAKERS DIE MAKERS
To work on kiksile Proto-type injection molds.
All benefits — overtime minimum 58 hours and overtime.
UNIVERSAL PROTO-TYPE INC.
24401 Hoover Rd.
Warren, Mich. 48089
313-756-6767 (11-17)

WANTED 1ST CLASS SKILLED TOOLMAKER
METAL STAMPING PLANT
Immediate need for experienced Tool Maker, must be able to work all shifts, good starting rate, paid vacation and company paid benefits. For interview call
CUYAHOGA STAMPING CO.
216-283-1700, ext. 229
11700 Harvard Ave.
Cleveland, Ohio (11-14)

Mirus

LEONUI KAZĖNUI,

jo žmoną, vaikus ir broį JULIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Aldona, Ingrida ir Andrius Raulinaičiai
Kristina Raulinaitienė

A + A

inž. STASIUI VAITIEKŪNUI

mirus, velionies žmonai BIRUTEI, dukroms — VIDAI ir LINAI, seserims — JULEI, ALEI ir BIRUTEI, broliui PETRUI ir jų šeimoms giliai užuojautą reiškia

Stasys Lukoševičius

JONUI SAKALUI

mirus, žmoną KAZIMIERĄ ir sūnų ROMUALDĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Aldona, Ingrida ir Andrius Raulinaičiai
Kristina Raulinaitienė

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės, valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DŽIAUGSMO BOKALAS

Vienas alaus mėgėjas kitam

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT, MICHIGAN 48226

★ 44th ANNUAL ★
AL SIRAT GROTTO CIRCUS
"THE CIRCUS WITH A PURPOSE" PUBLIC HALL
3 GREAT RINGS 25 BIG, THRILLING, EXCITING AND ENTERTAINING ACTS
Captain Guy Gossing and his Performing "Royal Bengal Tigers." The two Great Zaccini's — The X Double
Human Missile Rocket, Shooting two Human Projectiles from out of the huge Double Cannon. Aerial Ballet featuring Mlle. Marge Begary, direct from Vienna. "Bo-Bo Barnett," the world's most versatile Clown, with his Dogs and Trumpet. Elephants, Ponies, Seals, Chimps, Clowns Galore, Free Menagerie.
FEB. 15 THRU 25 CIRCUS SCHEDULE
Sunday matinees (Feb. 18 & 25) for the benefit of American Cancer Society
Week Day Matinee Prices
Wed. Feb. 21st & Fri. Feb. 23rd
\$3.50, \$3, \$2.50
EVENING PRICES
Feb. 15, 19, 20, 21, 22
\$4.00, \$3.25, \$2.75, \$2.25
Fri. & Sat. Evening,
Feb. 16, 17, 23, 24
Saturday Matinee Prices
Feb. 17 & 24
\$4.50, \$4.00, \$3.50, \$3.00, \$2.50
All prices tax included
Evenings at 8:00 P.M.
Matinees at 2:00 P.M.
TICKETS NOW ON SALE
BURROWS, 419 EUCLID MUSIC HALL BOX OFFICE

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

A. A.

MARIJA JANSONIENĖ

Vasario mėn. 13 d. sueina mėnuo kai mirė mano mylima žmona ir motina, ištikima mūsų ramų ir gerų ir tremties dienų palydovė, kurios niekada negalėsime užmiršti.

Lai gailėstingai Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos vasario mėn. 13 d. So. Bostono Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, Osterville — Cape Cod, Hyannis ir Centerville Cape Cod katalikų bažnyčiose.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už a. † a. Marijos Jansonienės sielą.

Nuliūdę: vyras dr. Eduardas ir sūnus Julius su šeima

Tėvynės Lietuvos žemelė amžinam poilsui priglaudė

A. A.

MARIJĄ JUŠKĖNIENĖ

Jos sūnui vyr. sktn. GERARDUI JUŠKĖNUI ir šeimai reiškiamo brolišką užuojautą

Clevelando Skautininkų Ramovė
ir
Pilėnų Skautų Tuntas

Brangiai motinai Lietuvoje mirus,

mielą

GERARDĄ JUŠKĖNĄ

ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir

kartu liūdime

Milė ir Balys
Steponiai

Amžinybėn iškeliavus

A. A.

LEONUI KAZĖNUI,

Jo žmonai BRONEI, dukrai SAULUTEI, sūnui DAINIUI ir broliui JULIUI KAZĖNUI su šeima, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime

Ona ir Kazys
Adomavičiai

A. A.

MARIJAI JANSONIENEI

mirus, jos vyrui dr. EDUARDUI JANSONUI reiškiamo gilią užuojautą

Irena ir Andrius
Kuprevičiai

RACINE

SNAIGIŲ BALIUS

Kas galėtų tikėti, bet teisybė, kad sniego visą sausio mėnesį nematėme. Vienok dėl to Snaigių balius, įvykęs sausio mėn. 27 d., nenustojo orumo ir jo pasisekimas nenukentėjo, nes salėje buvo tiek svečių, kiek vietų. Šv. Kazimiero parapijos svetainė buvo pilnai užpildyta.

Balių atidarė L. Plūra, Kenosha — Racine LB apylinkės pirmininkas, pasveikindamas svečius ir paprašydamas visus susikaupimo minute prisiminti Vietname pradėtas taikos paliaubas. Toliau sekė meninė programa, kurią išpildė net du dainos meno vienetai.

Dvigubas vyrų kvintetas, vad. J. Grimskio padainavo — Užstalės daina — B. Dvariono, Aras — Vyt. Gorino, Nemunas — V. Paltanavičiaus ir Gimtuos laukuos — T. Makačino. Vienetas, kaip toks, pasirodė pirmą kartą ir gerai sudainavo. Jam akomponavo Br. Plūraitė.

Moterų sekstetas Viltis, vad. Reginos Dikienės, padainavo daugiau dainų, kurios visiems patiko.

Po meninės programos įvyko vaisės ir šokiai.

Pasirodė, kad toji diena yra kun. J. Kuprio, MIC, šv. Kazimiero parapijos klebono, gimtadienis, todėl jam buvo sugiedota Ilgiausių metų.

Daug kas pasidarbavo, kad balius pavyktų, bet ypatingą padėką tenka išreikšti Plūrių šeimai, nes visi jos nariai tam tikslui daug dirbo.

Balių ruošė LB Kenosha-Racine apylinkės valdyba.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

ALT Racine skyriaus valdyba vasario 18 d., 3 val. p. p., šv. Kazimiero parapijos svetainėje ruošia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą. Kalbės agr. Ignas Andrašius.

Tą pačią dieną 9 val. 30 min. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus laikomos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

SERGA SAVANORIS

Savanoris-kūrėjas ir Klaidėdos krašto sukilimo dalyvis Ignas Paukštelis, rašytojas Juozo Paukštelio brolis, Naujų Metų išvakarėse buvo palistas paralyžiaus smūgio. Atimta dešinioji kūno pusė ir apgadinta kalba. Ligonis pamažu taisosi šv. Marijos ligoninėje, Racine, Wis.

Jurgis Milas

RN SUPERVISOR—With current D.C. license for active nursing facility, 11 p.m.-7 a.m., non-rotating shift. Qualified Medicare E.C.F. Excellent working conditions. NATIONAL LUTHERAN HOME FOR THE AGED, convenient to Baltimore-Washington & John Hanson Highway. Call (202) 529-6122 from 8 a.m.-4 p.m., Monday-Friday, ask for director of nursing service. (10-14)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
TURRET LATHE
AUTOMATIC CHUCKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Positions available for experienced machinists. Comprehensive benefit program. Apply weekdays 8 a.m. to 5 p.m., Saturday 8 a.m. to 12 noon.

MAIN & COMPANY

2700 COOPER ST.
JACKSON, MICH. (10-14)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
FITTERS

Must have experience in heavy plate fabrication. Some structural steel experience helpful. Must be able to work from blue prints.

APPLY TO MR. HALLER

CONTINENTAL

BOILER WORKS, INC.

5601 WEST PARK
ST. LOUIS, MO.
314-781-8500 (11-17)

7

DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

"Antrojo kaimo" teatrinis vienetas šiais metais. Iš kairės: A.T. Antanaitis, R. Stakauskas, J. Jakštys ir J. Aleksišnas. Stovi: R. Cinka, V. Kavaliūnaitė ir V. Marčiukaitis.

LIETUVOS Nepriklausomybės šventės minėjimų aprašymus ar užuominas apie juos paliekant kitoms apžvalgoms, ši kartą norisi pažvelgti į vieną mūsų kultūrinio gyvenimo sritį -- teatrą. Tam impulsą davė ir Brooklyne leidžiamas "Darbininkas", aprašydamas aktoriaus Henriko Kačinsko 70 m. amžiaus minėjimą įvykusių Brooklyne pažymėjė, kad tokie šaukštiniai ir aukšto meninio lygio minėjimai retai mūsųose pasitaiko, koks buvo akt. H. Kačinsko minėjimas New Yorke. Šiuo metu Chicagoje 10 metų sukaktį atžymėti intensyviai ruošiasi "Antrojo kaimo" teatrinis vienetas, kurio prievaizda yra literatūros kritikas A. T. Antanaitis, "Antrojo kaimo" teatrinis vienetas susibūrė 1963 m. A. T. Antanaičio žodžiais, būrys jaunų vyrų be jokių pretenzijų pasirodydavo įvairiuose studentų, skautų bei kitų jaunimo organizacijų rengimuose, atlikdami linksmesnes programas. Kaip tik tuo metu pas amerikiečius išaugo žinomoji "Second City", susilaukusi didžiausio pasisekimo. "Second City" davus impulsą, lietuviai sugalvojo sudaryti panašią grupę, nors daug kuklesniu mastu. Jos pagrindiniais įkvėpėjais ir vadovais tuo metu buvo rašyt. K. Almenas, Maždaug po 3-4 metų K. Almenai išvykus studijuoti, "Antrojo kaimo" teatrinis vienetas, jau spėjęs gerai užsirekomenduoti bei pagarsėti, kurį laiką net buvo nutraukęs darbą. 1968 m. vieno prievaizda buvo pakviestas A. T. Antanaitis, kuris su "Antruoju kaimu" tebedirba iki šių dienų ir kartu su visais ruošia sukaustuvinį repertuarą. A. T. Antanaičiui atėjus į "Antrąjį kaimą", jau keitėsi Amerikos humoro formos. Dabar reikėjo įvesti daugiau kontrastų, dinamikos, muzikos bei režisūrinės spalvos. Naujasis prievaizda lietuviams autoriams parašė dešimtis laiškų, prašydamas atskirų sceninių gabalų "Antrajam kaimui". Po ilgesnio susirašinėjimo kai kurie autoriai savo kūrybos atsiuntė, bet ne viskas atitiko "Antrojo kaimo" ar laiko dvasiai, o taip pat ir vieneto interpretacijai. A. T. Antanaičio žodžiais, "repertuaro sudarymas visą laiką kėlė problemą ir dažniausia patys savimi turėdavom pasikliauti. Buvo metų, kada iš šalies jo klos pagalbos negaudavom. Iš savo rašytojų geresnius gabalus gavom 1972 m. sezonui. Įvesdami kurį nors naują gabalą, jį išbandom scenoje, ir kartais taip atsitinka, kad po kelių repeticijų jį reikia išmesti". Nepaslapstis, kad pagrindinį "Antrojo kaimo" repertuarą seniau paruošdavo rašyt. K. Almenas, o po jo -- A. T. Antanaitis. "Antrojo kaimo" spektaklius, kurie vyko ne tik Chicagoje, bet ir gastrolėse kitose didesnėse lietuvių kolonijose, per metus pamatydavo gerokai per 1,000 žmonių. Taigi, per 10 metų "Antrojo kaimo" pasirodymus bus matę apie 10 - 12,000 žmonių, jų tarpe gana didelis procentas mūsų jaunimo.

SUKAKTUVINIAI "Antrojo kaimo" spektakliai įvyks Jaunimo centre, Chicagoje kovo 10 ir 11 d.d. Vieną trečdajį programos sudarys seni šikicai, o du trečdajius nauji, kuriuos parašė K. Almenas, V. Žilinskaitė, J. Gliuda, A. Baronas bei kiti rašytojai. Pirmoji dalis, kurioje įvesti senieji šikicai, bus forminiai skirtinga nuo buvusiųjų "Antrojo kaimo" pastatymų ta prasme, kad sudarys vieną ištiesą veiksmą -- vieną iškilmingą minėjimą, kuris tikrumoje niekuomet į nieką neišsivysto. Sukaktuviniuose spektakliuose dalyvauti atvyksta ir "Antrojo kaimo" pirmūnai: R. Jurkūnaitė, N. Linkevičiūtė, Elv. Kavaliūnaitė, K. Almenas, R. Vėžys, V. Demereckas, J. Žukauskas ir kiti. Kai kurie iš jų kelionėn leidžiasi net iš tolimosios Kalifornijos. Spektakliai vyks kabaretinio pobūdžio aplinkoje: publikai sėdint prie stalukų ir gurkšnojant kavą. Rezervacijos iš anksto priimamos telefonu HE 4-7004. Tikimasi, kad visuomenė, o ypač jaunoji karta, gausiai galys sukaktuviniuose spektakliuose ir lietuviškojo teatro avangardistus stipriai viltimi palydės į antrąjį darbo dešimtmetį.

TIK APIE du šimtai žmonių vasario 3 ir 4 d.d. Jaunimo centro didžiojoje salėje žinrėję rašyt. A. Škėmos veikalą "Trys apie traukinį", kurį scenon išvedė LB Kultūros fondo globojamos dramos studijos auklėtiniai, vadovaujami rež. Ž. Numgaudaitės. Dramos studijos auklėtiniai intensyviai studijavo bei spektakliui ruošėsi kone ištisus metus. Toks menkas visuomenės susidomėjimas jų tikrai nepradžiugino ir ne vienas iš studijos lankytojų gal suabejos, ar beverta toliau lietuvišką dramos studiją lankyti. Tie patys dramos studijos lankytojai su ta pačia režisiera, kuri yra ir Marijos aukšt. mokyklos dramos mokytoja, dažnai atlieka įvairius vaidmenis tos mokyklos vadovybės statomuose veikaluose anglų kalba. Ten per tris vakarus tokių veikalių židri kartais neti iki 3,000 žmonių. Tuo tarpu mes jaunimo žingsnių lietuviškos dramos kelyje beveik nevertinam, nors A. Škėmos gana sunkaus mistinio veikalo pastatymas ne vienam iš židrovų suteikė ir visai mielą atgaivą. Kad jauni lietuviukai, nors ir netaisai palankiose aplinkybėse yra ruošiami būti ateities lietuviško teatro aktoriams, didžiausia

Dabartinis "Antrojo kaimo" prievaizda A. T. Antanaitis su Dirvos bendradarbiu Vl. Būtėnu (kairėje) vienoje spaudos konferencijoje. Inž. J. Grabausko nuotraukos

padėka priklauso LB Kultūros fondo pirmininkui dramaturgui A. Kairiui, kuris visą laiką gyvena teatro reikalais ir tam paskiria ne tik nemažai laisvalaikio, bet ir dalį savo asmeniško santaupų. Girdint žinias, kad vyks persigrupavimas LB Kultūros fondo organizacijoje ir kad A. Kairys iš pareigų pasitrauks, kyla klausimas, kas ateityje besirūpins jaunimo dramų studija, jei ji, žinoma, po A. Škėmos "Trys apie traukinį" pastatymų, dar gyvuos.

PAS SPAUDOS žmonės ant stalo štai jau kraunasi dovanos ne Kalėdų, vardadienio ar gimtadienio, bet Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Prieš akis ką tik atsigulė dvi žaliais viršeliais knygos, pavadintos "The Violations of the Human Rights in SOVIET OCCUPIED Lithuania" -- "A Report for 1972". Dailaus leidinio viršuje vytytis, o apačioje frašas, kad leidinys paruoštas JAV Lietuvių Bendruomenės 1973 m. vasario 16 d. Tai yra to paties leidinio, kuris buvo paruoštas bei išleistas praėjusiais metais, nauja, papildyta laida. Tai dokumentų rinkinys anglų kalba, kas vyksta sovietų okupuotoje Lietuvoje, kaip ten mindomos elementariausios žmogaus teisės, kaip persekiojami tikintieji, atskleidžiami faktai apie Romą Kalantą bei kitus paskutinių metų tautos kankinius. Tokia dovana, manau, pasniekė iš mūsų lietuvių, ant stalo ar privačiose bibliotekose ilgai nestovės. Ją nešime ir atiduosime savo kongresmanams politikams, redaktoriams bei kitiems įtakingiems amerikiečiams, kad jie geriau susipažintų su paskutiniaisiais įvykiais Lietuvoje, kad jie būtų mūsų bendrų siekių už šviesesnį Lietuvos rytojų draugai bei rėmėjai. Ačiū JAV Lietuvių Bendruomenei už šią dovaną, kuri per mūsų rankas eis į draugų amerikiečių bei kitų tautų bičiulių rankas. Kiek žinoma, šią laidą 500 dol. asmenine auksa parėmė buvęs ilgametis Pensylvanijos lietuvių anglikasių Shenandoah miestelio klebonas, dabar emeritas prel. J. Karalius, pats, Lietuvai keliantis nepriklausomam gyvenimui, panašius leidinius redagavęs bei plačiai platinęs JAV.

WANTED 1ST CLASS
MOLD MAKERS
Must be experienced in mold building. Steady work, good wages, & benefits, and overtime.

J. B. RATH CO.
23780 HOOVER
WARREN, MICH.

(8-10)

Hot Springs, Ark. 338
Ouachita Ave., Southern
Hotel Apt. Miesto centre
parduodamas 53 vienetų hotelis, motelių stiliuje. Teisė laikyti restoraną ir alkoholinius gėrimus. Įmokėti \$80,000.00. Pardavimo priežastis savininko mirtis. Naudokitės aukščiausiu pajamų sezonu.